Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες.

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παράσχον εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἐπάνγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου χρύσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος | *Ἐν Ἀθήναις, 26 Ἀπριλίου 1930* | *Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 21*

ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Μυθιστόρημα ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἡ ἀρκούδα δὲν εἶχε ἀκόμη ἀντιληφθεῖ τὸ ἔλκηθρο, ποὺ βρισκόταν ἀπὲ πίσω της, ὅταν ὁ Τζὰκ τὴν ἔδειξε στὸν κυβερνήτη. Χωρὶς νὰ χασομερήσῃ διόλου, ὁ Ἀμερικάνος ἑτοιμάσθηκε νὰ πυροβολήσῃ. Μὰ πρὶν τραβήξῃ τὴ σκανδάλη ἄλλαξε γνώμη, γιατὶ οἱ κινήσεις τοῦ πελώριου πελματοθάμονα τοῦ κίνησαν τὴν περιέργεια σὲ μεγάλο βαθμό.

Πραγματικὰ ἡ ἀρκούδα εἶχε μιὰ στάση ἐξαιρετικὰ περίεργη. Δὲν μυρίζόταν τὸν πάγο, ὅπως κάνουν τ' ἄλλα ζῶα ὅταν μυρίζονται κυνήγι. Περπατοῦσε «σειναμένη καὶ λυγάμενη», ὅπως ὅλες οἱ ὁμόφυλές της, μὰ σταματοῦσε ἀπὸ διάστημα σὲ διάστημα καὶ καθόταν στὸν πάγο κουνώντας τὸ κεφάλι της σὰ νὰ βρισκόταν σ' ἀμηχανία. Ὕστερα μυρίζόταν τὸν ἀέρα καὶ ξανάρχιζε πάλι τὸ δρόμο της, σὰ νὰ μὴν ἤξερε καλὰ ποιὰ διεύθυνση ἔπρεπε νὰ πάρῃ.

— Τί κάνει; ρώτησε ὁ Κίντ. Φαίνεται σὰ νὰ μὴν ξέρῃ ποῦ νὰ πάῃ.

— Ὄχι δά, ξέρει πολὺ καλά. Μόνο ποὺ δὲν εἶναι πολὺ σίγουρη γιὰ τὸ δρόμο καὶ θέλει νὰ προσανατολισθῇ, ὅπως θὰ κάναμε καὶ μεῖς στὴ θέση της.

— Τὴν παρακολουθοῦμε γιὰ νὰ ἰδοῦμε ποῦ θὰ πάῃ; Τί λέτε;

— Ἀμφιβάλλω ἂν ἀξίζει τὸν κόπο, μὰ δὲν χάνουμε τίποτε ἂν δοκιμάσουμε. Ἂν μᾶς ἀντιληφθῇ, δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ διακόψουμε τὴν παρακολούθηση μὲ μιὰ πιστολιά. Εἶναι ἕνα πρώτης τάξεως κομμάτι. Θὰ μοῦ ἐστοίχιζε πολὺ ἂν τὄχανα. Ἔχουμε ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ πλουτίσουμε τὸ μπουφέ μας καὶ τὴν ἱματιοθήκη μας.

Ἡ ἀρκούδα ἐγκατέλειψε τὴν παραλία καὶ σκαρφάλωσε στὸ ὕψωμα ποὺ ἐκτείνονταν σ' ὅλο τὸ μάκρος τῆς ἀκτῆς. Ἀφίνοντας τὸ ἔλκηθρό τους, οἱ δυὸ κυνηγοὶ τὴν πῆραν καταπόδι. Εἶχαν φορέσει παγοπέδιλα, κι' ἐνόσο ἦταν ἀναγκασμένοι νὰνεβαίνουν, δὲν πήγαιναν καθόλου γρήγορα· κέρδισαν ὅμως ὅλο τὸ δρόμο ποὺ εἶχαν χάσει, μόλις ἔφθασαν στὸν κατήφορο. Τώρα ἡ ἀρκούδα δὲν ἐδίσταζε πιὰ γιὰ τὸ δρόμο ποὺ ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃ. Ἔτρεχε μ' ὅλη της τὴν ταχύτητα, τραβώντας ἴσια μπροστά της, χωρὶς νὰ χάνῃ τὴν ὥρα της, ὅπως πρίν. Οἱ κυνηγοὶ κόντευαν νὰ λαχανιάσουν τρέχοντας ἀπὸ πίσω της. Τίποτε ὅμως δὲν τοὺς βιάζε νὰ γυρίσουν πίσω, γιατὶ τὰ ἴχνη τους ἔμενν στὸ χιόνι καὶ δὲν ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ χάσουν τὸ δρόμο τους. Στὸ τέλος ἡ ἀρκούδα σταμάτησε ὁριστικά, μπροστὰ σ' ἕνα μεγάλο σωρὸ χιονιοῦ, κι' ἄρχισε ἀμέσως νὰ τὸν σκάβῃ μὲ τὰ νύχια της καὶ μὲ τὴ μύτη της.

— Καλέ, τί ψάχνει νὰ βρῇ; ρώτησε ὁ Κίντ.

— Μοῦ φαίνεται πῶς ἑτοιμάζεται νὰ εὐωχηθῇ, εἶπε ὁ Στέφενσον ἀφοῦ τὴν παρατήρησε λίγες στιγμές.

— Καὶ μὲ τί;

— Ὤ, ὄχι βέβαια μὲ λουκούμια, εἶπε ὁ Ἀμερικανὸς βάζοντας τὰ κιάλια του μπροστὰ στὰ μάτια. Ἂν δὲν κάνω λάθος, βρῆκε μιὰ κρυψώνα.

— Μιὰ κρυψώνα;

— Ναί, μιὰ ἀποθήκη μὲ προμήθειες σὰν κι' αὐτὲς ποὺ συνειθίζουν νὰφήνουν

«Ὁ τάῦρος ἔσκυβε τὸ κεφάλι του ἕτοιμος νὰ χυμήξῃ...» (Σελ. 194, στ. β'.)

μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα γιὰ τὸ ἀνθρωπινο κορμί. Ἀφοῦ ἀνοίξουν τὴν ἀποθήκη, ἀρκεῖ νὰ τὴν κλείσουν πάλι καὶ νὰ μὴν ἀφήσουν κανένα ἴχνος πίσω τους. Ἔτσι ἡ ἀρκούδα θὰ ἀναγκασθῇ νὰ ἐπιστρέψῃ ἀπὸ ἄλλο δρόμο. Ἐμεῖς θὰ τὴν ἀκολουθήσουμε ἀπὸ μακρυνὴ ἀπόσταση καὶ θὰ ἰδοῦμε ἀπὸ ποῦ θὰ περάσῃ. Ἔτσι θὰ μάθουμε τὸ δρόμο ποὺ ἀκολουθεῖ ἡ ἀρκούδα καὶ θὰ μπορέσουμε ἀργότερα νὰ τὴν ἀκολουθήσουμε ἀπὸ κοντὰ καὶ νὰ τὴ σκοτώσουμε ἀπὸ ἀπόσταση ἀσφαλείας.

— Ἀλλὰ ἂν ἡ ἀρκούδα ἔχει ἀνάγκη νὰ φάῃ κάτι ἄλλο ἀπὸ τὴ μύτη μας;

— Ἀφοῦ ἔφαγε τὸ ἄλογο τοῦ Ἀμερικανοῦ, ἔφαγε ὅλα τὰ ἄλογα τῆς ἀποστολῆς μας. Ἀφοῦ ἔφαγε ὅλα τὰ ἄλογα, ἔφαγε ὅλα τὰ σκυλιὰ τῆς ἀποστολῆς μας. Ἀφοῦ ἔφαγε ὅλα τὰ σκυλιὰ τῆς ἀποστολῆς μας

δὲν μπορεῖ νὰ ντιστάθῃ στὰ νύχια καὶ στὰ δόντια μιᾶς πεινασμένης ἀρκούδας. Ἡ δική μας δὲν ἔρχεται γιὰ πρώτη φορὰ ἐδῶ. Κάθε φορὰ ποὺ τὴν ἀναγκάζει ἡ πεῖνα, κάνει μιὰ βολτίτσα κατὰ τὸ «μπουφὲ» της.

— Μὰ τότε κι' ἐμεῖς μποροῦμε νὰ νανεώσουμε τὶς προμήθειές μας.

— Ἂν ἔχει ἀπομείνει τίποτε, καὶ ἂν ὁ κύριος ποὺ βρίσκεται τώρα ἐκεῖ δὲν φέρει ἀντίρρηση.

— Δόστε μου ἕνα πιστόλι, κύριε, εἶ-

«Ἡ ἀρκούδα ἔτρεχε μ' ὅλη της τὴν ταχύτητα...»
(Σελ. 241, στ. β'.)

πε ὁ Τζὰκ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἀνυπομονησία του.

— Σιγά, ἀγόρι μου, σιγά. Νά, πάρε ἕνα πιστόλι· ὁπὸ τὸν ὅρο ὅμως νὰ τὸ μεταχειριστῆς μόνον ὅταν εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη. Τὸ μπάρμπα τοῦτον δῶ θὰ τὸν σημαδέψω ἐγώ. Μιὰ ἀρκούδα! Μὴ νομίζεις πὼς μπορεῖς νὰ τὴν σκοτώσῃς τόσο εὔκολα, ὅσο μιὰ φώκια ἢ μιὰ ἀλεπού, ἢ κι' ἕνα βούβαλο ἀκόμη. Ἂς τὴν πλησιάσουμε τώρα ποὺ εἶναι ἀπασχολημένη.

Ὁ Ἀμερικανὸς γέμισε τὴ καραμπίνα του καὶ, πατώντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν τους, σύρθηκαν αὐτὸς κι' ὁ Κίντ πίσω ἀπὸ τὸ θηρίο ποὺ ψαχούλευε μέσ' στὰ κασσόνια. Ὅταν ἔφθασαν σὲ μιὰ ἀπόσταση πενήντα μέτρων, ὁ Τζὲφ Στέφενσον ἔδειξε ξεπίτηδες. Ἡ ἀρκούδα γύρισε τὸ κεφάλι της καὶ φάνηκε πολὺ ἔκπληκτη γιὰ τοὺς τόσο ἀπροσδόκητους ἐπισκέπτες της. Ἀνοιγόκλεινε τὰ μικρὰ καὶ πονηρὰ μάτια της μὲ τέτοιο ἀστεῖο τρόπο, ὥστε ὁ Κίντ ἔβαλε τὰ γέλια.

— Ἄχ, νὰ εἶχα τὸ κοντάκ μου, εἶπε.

— Ἕνα καλὸ τουφέκι θἄξιζε περισσότερο, ἀπάντησε ὁ Ἀμερικανὸς σημαδεύοντας.

Ἡ ἀρκούδα ἔνοιωσε ἄραγε τὴ σημασία ποὺ εἶχε αὐτὴ ἡ κίνηση; Ἄλλαξε ἀμέσως ὕψος, καὶ ὁ Κίντ δὲν τὴ βρῆκε τώρα πιὰ καθόλου ἀστεία.

— Σημαδέψτε την καλά, κύριε Στέφενσον. Μᾶς δείχνει τὰ δόντια της.

Κι' ἐπειδή, φαίνεται, ἡ ἀρκούδα θεώρησε πὼς ἡ φαβέρα αὐτὴ δὲν ἦταν ἀρκετή, σηκώθηκε ἔξαφνα ὁλόρθη, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Τζὲφ Στέφενσον πυροβολοῦσε. Κι' ἡ σφαῖρα ποὺ ἦταν προωρισμένη γιὰ νὰ χωθῇ στὸ φοβερὸ στόμα της, τὴ χτύπησε πολὺ χαμηλότερα. Τὸ χτύπημα αὐτὸ δὲν φάνηκε νὰ τὴν ἐνόχλησε καθόλου καὶ μὲ φοβερὰ πηδήματα ὁρμησε ἐναντίον τοῦ κυνηγοῦ. Χωρὶς νὰ χάσῃ οὔτε στιγμὴ ἐκεῖνος τῆς ἔρριξε καὶ μιὰ δεύτερη σφαῖρα, μὰ δὲν τὴν πέτυχε, καὶ γιὰ συμπλήρωση τῆς ἀτυχίας του ὁ κάλυκας τοῦ φυσιγγίου σφηνώθηκε μέσ' στὴν κάννη τοῦ τουφεκιοῦ ἐμποδίζοντας τὴ λειτουργία του.

Ἐξαγριωμένη ἡ ἀρκούδα ἐξακολούθησε τὸ τρέξιμό της καὶ δὲν βρισκόταν τώρα πιὰ παρὰ λίγα βήματα μακριὰ ἀπὸ τὸν Ἀμερικανὸ ποὺ παράτησε τὴ καραμπίνα γιὰ ν' ἁρπάξῃ ἕν' ἀπὸ τὰ πιστόλια του. Ὡστόσο ἡ ἀρκούδα θὰ τὸν ἔφθανε πρὶν προφτάσῃ νὰ τὴν σημαδέψῃ, ἂν δὲν προλάβαινε ὁ Τζὰκ νὰ τὴν πυροβολήσῃ μὲ τὸ δικό του πιστόλι. Κι' οἱ πέντε σφαῖρες ἄδειασαν πάνω στὸ θηρίο ποὺ, κάτω ἀπὸ τὴν πύρινη αὐτὴ βροχή, σωριάστηκε χτυπημένο θανάσιμα.

— Εὐχαριστῶ, Τζάκ, εἶπε ὁ Τζὲφ Στέφενσον, ἀφοῦ πρῶτα ἀποτελείωσε τὸ θηρὶ ποὺ ξεψυχοῦσε.

Αὐτὰ ἦταν τὰ μόνα λόγια ποὺ εἶπε, μὰ δὲν χρειάζονταν καὶ περισσότερα γιὰ νὰ ἐνθουσιασθῇ ὁ Κίντ γιὰ τὸ κατόρθωμά του. Εἶχε σκοτώσει μιὰ κοτζὰμ ἀρκούδα! Ποτὲ του ὁ Τζὰκ δὲν εἶχε ξαναΐδει ἄλλη, τόσο μεγάλη μὰ καὶ τόσο ἄγρια. Καὶ τώρα ἀκόμη ποὺ ἦταν ξαπλωμένο ἐπάνω στὸ χιόνι, τὸ βαμμένο μὲ τὸ αἷμα του, τὸ πελώριο θηρὶ προκαλοῦσε τὸν τρόμο. Δίχως τὸ θάρρος καὶ τὴν ἑτοιμότητα τοῦ μικροῦ Ἄγγλου, ὁ κ. Στέφενσον θὰ εἶχε τώρα γίνει κομμάτια. Ὁ Ἀμερικανὸς θαύμασε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ ἀριστουργηματικὸ λευκὸ τρίχωμα τοῦ ζώου κι' ὕστερα, ἀφοῦ σήκωσε τὴν καραμπίνα του ἀπὸ χάμω καὶ τῆς ἔβγαλε τὸν κάλυκα ἀπ' τὴν κάννη, χτύπησε τὸν μικρὸ Ἄγγλο στὸν ὦμο καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἡ ὥρα περνάει, μπόϊ. Ἂς κάνουμε γρήγορα. Ἂς κοιτάξουμε πρῶτα τί εἶναι τὸ περιεχόμενο τῆς κρυψώνας αὐτῆς κι' ἂς ξαναγυρίσουμε πάλι στὸ ἔλκηθρό μας. Δὲν θὰ πάρουμε μαζί μας παρὰ μόνο τὴν ἀρκούδα. Τὰ κασσόνια μποροῦν νὰ περιμένουν ὅσο ἐλκυστικὸ κι' ἂν εἶναι τὸ περιεχόμενό τους.

Κι' οἱ δυὸ μαζὶ ἔτρεξαν πρὸς τὸ μέρος ποὺ εἶχε ἀνασκαλέψει ἡ ἀρκούδα. Οἱ ἐπισκέψεις της φαίνεται πὼς θὰ χρονολογοῦνταν ἀπὸ πολὺν καιρό, καὶ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ ἀρκούδα εἶχε ἀνοίξει καμμιὰ εἰκοσαριὰ κασσόνια μὲ ἀλεύρι, καπνιστὰ ψάρια καὶ κρέατα. Τὸ μεγαλύτερο ὅμως μέρος ἀπὸ τὶς προμήθειες εἶχε μείνει ἀκόμη ἀνέπαφο.

Καὶ τὰ κασσόνια ποὺ τὸ ἀποτελοῦσαν ἦταν γεμάτα μὲ σοκολάτα, συμπυκνωμένο γάλα, καφέ, τσάϊ, ζάχαρη, ἀποξηραμένα χόρτα, γαλέττες κ.τ.λ. Ὁ κ. Στέφενσον μάλιστα ἀνακάλυψε μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση κι' ἄλλα κασσόνια ἀκόμη, ποὺ φαίνονταν πὼς φύλαγαν ὄχι τρόφιμα πιά, ἀλλὰ διάφορα εἴδη κατασκηνώσεως καὶ ρουχισμοῦ, ὅπλα καὶ πολεμοφόδια, ἐργαλεῖα κ.τ.λ. Ξετρύπωσε ἀκόμη καὶ ἀρκετοὺς τενεκέδες μὲ πετρέλαιο, βενζίνα, λάδι καὶ οἰνόπνευμα. Κι' ὑπῆρχε ἀκόμη καὶ μιὰ μικρὴ βενζινάκατος, λυμένη ὡς τὴν τελευταία βίδα της. Μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση ὅμως πιστοποίησε ὁ Ἀμερικανὸς πὼς δὲν ἔλειπε οὔτε τὸ ἐλάχιστο κομμάτι ἀπὸ τὴ βενζινάκατο καὶ πὼς κι' ὁ κινητήρας της ἀκόμη βρισκόταν τοποθετημένος μέσα σ' ἕνα κασσόνι, ντυμένο ἀπὸ μέσα μὲ τσίγκο καὶ ἀπέξω μὲ χοντρὰ δρύϊνα σανίδια.

— Αὐτὸς ὁ κινητήρας δὲν δουλεύει μὲ ἠλεκτρισμὸ σὰν τοῦ ἔλκηθρου μας, ἐξήγησε στὸ Τζάκ. Δουλεύει μόνο μὲ βενζίνα.

— Θὰ μπορέσουμε νὰ τὸν χρησιμοποιήσουμε; ρώτησε ὁ Τζάκ.

— Γιατὶ ὄχι; Μὰ τώρα δὲν εἶναι ὥρα γιὰ ἐρωτήσεις. Ἂς ξαναγυρίσουμε στὸ ἔλκηθρο. Δὲν βρισκόμαστε πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν καλύβα μας. Ἂς τρέξουμε νὰ φέρουμε τὴν καλὴ εἴδηση στοὺς δικούς μας.

Παρ' ὅλο ποὺ ὁ κ. Στέφενσον τοῦ εἶχε συστήσει νὰ μὴ χάνῃ τὸν καιρό του σ' ἐρωτήσεις, ὁ Τζὰκ δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ.

— Κι' ἡ ἀρκούδα;

— Ἔγνοια σου καὶ δὲν τὴ ξεχνάω, εἶπε ὁ Ἀμερικανὸς χαμογελώντας. Μόνο ποὺ ἔχω τὴν ἰδέα πὼς πρέπει ν' ἀλλάξουμε σχέδιο. Ἀντὶ νὰ μεταφέρουμε τὶς προμήθειες ἐκεῖ ποὺ εἴμαστε ἐγκατεστημένοι, θἄρθουμε νὰ ἐγκατασταθοῦμε ἐδῶ ποὺ εἶναι οἱ προμήθειες.

— Καὶ τὸ ἔγκλοο μας;

— Θὰ ξαναχτίσουμε μιὰ καινούργια. Μ' ὅλα αὐτὰ τὰ κασσόνια καὶ τὰ ἐργαλεῖα ποὺ ἔχουμε στὰ χέρια μας, θὰ κάνουμε πολὺ πιὸ εὔκολα καὶ πολὺ πιὸ γρήγορα τὴ δουλειά μας, παρὰ ἂν ἀποφασίσουμε νὰ μεταφέρουμε ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἐκεῖ. Ἂς μείνῃ λοιπὸν κι' ἡ ἀρκούδα αὐτοῦ ποὺ βρίσκεται. Κανένας δὲν θὰ τὴν πειράξῃ ἀπόψε.

— Κανένας; Κι' οἱ λύκοι;

— Οἱ λύκοι δὲν συχνάζουν σ' αὐτὰ τὰ παράλια. Προτιμοῦν νὰ μένουν στὰ ψηλότερα μέρη, ὅπως καὶ τὰ ἐλάφια, οἱ βούβαλοι καὶ οἱ λαγοί.

— Κι' ἂν ἔρθουν ἄλλες ἀρκούδες;

— Δὲν πιστεύω. Ἡ δική μας μοῦ κάνει τὴν ἐντύπωση, πὼς ἦταν μιὰ ἀπ' ἐκεῖνες ποὺ ἀποκαλοῦν «μονήρεις», γιατὶ ἀποφεύγουν τὴ συντροφιὰ τῶν ὁμοίων τους.

— Μὰ δὲν τῆς βγῆκε σὲ καλό, εἶπε ὁ Κίντ γελώντας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Μεταξὺ δύο πυρῶν

Εὐτυχισμένη ἡλικία! Ἐπειδὴ εἶχε σκοτώσει μιὰ ἀρκούδα, σώσει τὴ ζωὴ τοῦ Ἀμερικάνου καὶ συντελέσει στὴν ἀνακάλυψη τῆς «κρυψώνας», ὁ μικρὸς Ἄγγλος ἄρχισε νὰ τὰ βλέπῃ πάλι ὅλα ρόδινα. Ὁ Θεὸς εἶχε φανεῖ εὐσπλαχνικὸς στοὺς ναυαγοὺς τοῦ ὅρμου τῆς Ἀνεξαρτησίας, ποὺ τώρα εἶχαν ἀσφαλισμένη τὴν τροφή τους κι' ὅλα ὅσα τοὺς χρειάζονταν. Γιατὶ νὰ μὴ φανῇ εὐσπλαχνικὸς καὶ στοὺς ἐπιβάτες τοῦ «Λίμπερτυ»;

Μιὰ ἥσυχη καὶ ξεκουραστικὴ νύχτα ἐπέτρεψε στοὺς τέσσερις ναυαγοὺς νὰ ὀγκωθοῦν τ' ἄλλο πρωΐ ἀπὸ τὰ ξημερώματα, ξεκούραστοι κι' εὐδιάθετοι. Προγευματίσαν στὸ πόδι μέσα στὸ ἔγκλοο τους κι' ὕστερα ἀσχολήθηκαν μὲ τὴν καινοδρια ἐγκατάστασή τους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΜΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ

Οἱ τάφοι τῶν Ἄλπεων εἶναι μεγάλες πέτρινες πλάκες μὲ ξύλινους σκέτους σταυρούς. Εἶναι πολὺ φτωχοί, μὰ τοὺς ὁμορφαίνουν οἱ νάρκισσοι καὶ τόσα ἄλλα λουλούδια ποὺ φυτρώνουν τριγύρω.

Θὰ τοὺς βρῆς πάνω σ' ἕνα κατάφυτο λόφο, κάτω ἀπ' τὴ σκιὰ μιᾶς μικρῆς ἐκκλησίας ἢ κάτω στὴν εἰρηνικὴ κοιλάδα, στὰ πόδια τῶν αἰωνίων βουνῶν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Τ' ΑΡΚΟΥΔΑΚΙΑ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Γ'.

Ἔγιναν κι' ἐπεισόδια.

Ἕνα καροτσάκι, στὸ κουβάλημα, ἀναποδογυρίστηκε, κι' ἕνα δέμα τινάχτηκε καὶ χτύπησε στὸ πόδι τὸν Ἀστρονόμο, ποὺ γιὰ κάμποση ὥρα ἄφησε τἄστρα καὶ κοίταζε πιὸ χαμηλά... Εὐτυχῶς ἡ πληγή του δὲν ἦταν σοβαρή.

Ὕστερα, καθὼς ἔστήναν μιὰ σκηνή, τοὺς ξέφυγε, ἔπεσε, κι' ὁ στύλος λίγο ἔλειψε νὰ πλακώσῃ τὸ μικρὸ Ἀρκουδοπουλάκη. Ἀλλὰ φτηνὰ τὴ γλύτωσε κι' αὐτός.

Μὰ κι' ὁ Κοκκινέλης, σὲ μιὰ μανούβρα, χτύπησε μὲ τὸν κοντό του τὸν

ἀρχηγὸ ποὺ περνοῦσε κείνη τὴ στιγμή. Καὶ τὸ ἐπεισόδιο τελείωσε μ' ἕνα γερὸ μάλωμα.

Τέτοια ἕνα σωρό. Ἐπιτέλους ἡ κατασκήνωση ἔγινε στὸ μέρος ποὺ εἶχαν διαλέξει, μερικὰ χιλιόμετρα ἔξω ἀπ' τὴ Ζωοῦπολη. Κι' οἱ μικροὶ πρόσκοποι, κουρασμένοι μὰ χαρούμενοι, ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν.

Ἡ νύχτα πέρασε ἥσυχα.

— Τὰ ρὰ τὰ τά! τὰ ρὰ τὰ τά!

Πρωΐ - πρωΐ οἱ σαλπιχτὲς χτυποῦν ἐγερτήριο.

Ὁ Κοκκινέλης ξύπνᾶ ἀπότομα, πετιέται ἀπ' τὴ σκηνή του κι' οὐρλιάζει τρομαγμένος:

— Σηκωθῆτε!.. Ὁ ἐχθρός!.. Μαμμά μου!..

Ἀλλὰ συνέρχεται, βλέπει τὸ λάθος του καὶ ξαναμπαίνει ντροπιασμένος. Γέλια ποὺ κάνουν τὰ προσκοπάκια μὲ τὸ πάθημα τοῦ Κοκκινέλη!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΑ ΚΙΤΡΟΛΕΜΟΝΑ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Μιὰ μέρα λέει ἡ βασιλοπούλα τῆς γριᾶς :

— Μάννα, νὰ κάνω ἕνα φασκόμηλο νὰ τὸ πᾶς στὸ βασιλόπουλο ;

— Τί λές, παιδί μου! ἐδῶ τοῦ κάνουν τὰ καλύτερα φαγιὰ κι' οὔτε τὰ δοκιμάζει· κι' ἐμεῖς θὰ τοῦ πᾶμε ἕνα φασκόμηλο ;

— Τί σὲ νοιάζει, πήγαινέ το ἐσύ.

Τῆς ἔκανε λοιπὸν ἕνα φασκόμηλο καὶ τὄβαλε σὲ μιὰ κούπα, καὶ στὸν πάτο τῆς κούπας ἔβαλε τὸ δαχτυλίδι ποὺ τῆς εἶχε δώσει τὸ βασιλόπουλο, καὶ τὄδωσε τῆς γριᾶς νὰ τὸ πάη στὸ παλάτι.

Σὰν ἔφτασε ἡ γριὰ στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ, δὲν τὴν ἄφησαν νὰ μπῆ.

— Ἤρθες καὶ σύ, παλιόγρια, τῆς λένε, γιὰ νὰ φέρης ἕνα φασκόμηλο στὸ βασιλόπουλο. Φύγε ἀπὸ δῶ!

Τὸ βασιλόπουλο ὅμως ἄκουσε τὴ φασαρία ρώτησε τί τρέχει.

Τοῦ εἶπαν λοιπὸν ὅτι εἶναι μιὰ γριὰ μ' ἕνα κουπάκι φασκόμηλο καὶ δὲν τὴν ἀφήνουν νὰ μπῆ μέσα.

— Νὰ τὴ βάλουν ἀμέσως μέσα, λέει τὸ βασιλόπουλο· ἐγὼ εἶπα νὰ μπαίνη ὁποιοςδήποτε.

Ἀνέβηκε τότε πάνω ἡ γριὰ κι' ἔδωσε στὸ βασιλόπουλο τὸ φασκόμηλο. Πάει ἐκεῖνο νὰ πιῆ μιὰ γουλιὰ κι' ἀκούει κάτι νὰ κουνιέται στὸν πάτο τῆς κούπας. Πίνει λοιπὸν μὲ περιέργεια ὅλη τὴν κούπα καὶ βλέπει κάτω-κάτω τὸ δαχτυλίδι τῆς βασιλοπούλας.

Λέει ἀμέσως τῆς γριᾶς :

— Ποῦ τὸ βρῆκες αὐτὸ τὸ δαχτυλίδι;

— Δὲν ξέρω πῶς βρέθηκε μέσα, βασιλόπουλό μου.

— Δὲν ἔχεις κανένα στὸ σπίτι σου, οὔτε γιὸ οὔτε κόρη ;

— Μιὰ κόρη ἔχω μονάχα, βασιλόπουλό μου.

— Καλά, μεθαύριο θὰ κάνω τραπέζι σ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ νἄρθης καὶ σὺ μὲ τὴν κόρη σου.

Τὸ ἄλλο πρωὶ τὸ βασιλόπουλο σηκώθηκε ἀπ' τὸ κρεβάτι ποὺ ἦταν πεσμένο κι' ἔβγαλε τελάλη ὅτι τὴν Κυριακὴ θὰ κάνη τραπέζι καὶ νἄρθη ὅλος ὁ κόσμος γιὰ νὰ φάη.

Ὅλοι, σὰν τἄκουσαν, ἀπόρησαν ποὺ τὸ βασιλόπουλο ἔγεινε ἔτσι ἀμέσως καλά, καὶ τὴν Κυριακὴ ἦρθε κόσμος καὶ κοσμάκης στὸ τραπέζι.

Ἦρθε κι' ἡ γριὰ μὲ τὴν κόρη της. Μόλις τὴν εἶδε, τὸ βασιλόπουλο γνώρισε ἀμέσως τὴ γυναῖκα του, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε· καὶ σὰν ἔφαγαν ὅλοι, λέει :

— Τώρα καθένας σας θὰ πῆ ἕνα παραμύθι.

Εἶπαν λοιπὸν ὅλοι, καὶ σὰν ἦρθε ἡ σειρὰ τῆς βασιλοπούλας, λέει :

— Ἐμένα τὸ παραμύθι μου τὸ λένε μὲ κλειστὰ παράθυρα καὶ πόρτες, κι' ὅποιος θέλει νὰ βγῆ ἂς πάη ἀπὸ τώρα.

Ἔκλεισαν λοιπὸν ὅλες τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα, καὶ τὰ κλειδιὰ τὰ πῆρε ἡ βασιλοπούλα κι' ἄρχισε νὰ λέη γιὰ παραμύθι τὴ δική της ἱστορία. Σὰν ἔφθασε ὅμως στὴν κατσιβέλλα, ἐκείνη ἄρχισε νὰ λέη ὅτι θέλει νὰ βγῆ ἔξω.

— Ὄχι, τῆς λένε, ἂς τὄλεγες ἀπὸ πρίν.

Σὰν τέλειωσε τὸ παραμύθι, ἡ κατσιβέλλα δὲν μποροῦσε νὰ κρατηθῆ στὴν καρέκλα της.

Λέει τότε τὸ βασιλόπουλο :

— Τί πρέπει νὰ πάθη ἐκείνη ποὺ ἔκανε τόσα κακά ;

— Πρέπει νὰ δέσουν τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια της σὲ τέσσερα ἄγρια μουλάρια, εἶπαν ὅλοι, καὶ νὰ τἀφήσουν νὰ φύγουν.

— Πήγαινε λοιπὸν νὰ πάθης ὅ,τι σοῦ πρέπει, λέει τὸ βασιλόπουλο στὴν κατσιβέλλα.

Τότε τὴν πῆραν καὶ τῆς ἔδεσαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια σὲ τέσσερα ἄγρια μουλάρια καὶ τἄφησαν νὰ φύγουν. Κι' ἐκεῖνα πῆγαν τὸ καθένα σὲ ἄλλη μεριὰ καὶ τὴν ἔκαναν κομμάτια.

Σὲ λίγον καιρὸ παντρεύτηκε καὶ τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴ βασιλοπούλα κι' ἔγιναν γάμοι καὶ χαρὲς· καὶ ξεφάντωσες πολλές, κι' ἔκανε τὸ βασιλόπουλο παιδιὰ κι' ἐγγόνια, κι' ἔζησαν αὐτοὶ καλὰ κι' ἐμεῖς ἀκόμη καλύτερα.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΠ' ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

«Ἄθλιε σύ!.. Τί τὸ κρατᾶς
ἀπάνω σου σφυγμένο ;
Θὰ τὸ σκοτώσω, γέροντα,
κι' αὐτὸ σὲ μιὰ στιγμή!»
Φώναξε ὁ Τσέτης στὸ χλωμὸ
τὸ γέρο, ποὺ ἀγριεμένο
στὴν ἀγκαλιά του ἔσφιγγε
πεντάχρονο παιδί.

«Λυπήσου» κραύγασε ὁ φτωχὸς
μὲ ξαφνικὴ ὁρμὴ
ὑψώνοντας τὰ χέρια του
ἱκέτης : «ἀπομένω
μονάχος, ὤ, λυπήσου με,
λυπήσου τὸ κλωνί
τὸ τουφερό, τἀγαπημένο...»

Κάγχασε ὁ Τσέτης, κι' ὕψωσε
τὴν τρομερή του πάλα.
«Κράτει τὰ χέρια σου ψηλά!»
φωνάζει γελαστά...
Καὶ μὲ μιὰ φοβερὴ σπαθιὰ
κύλησε τὰ μεγάλα
τὰ χέρια ποὺ ἱκέτευαν,
στὴ γῆ σπαρταριστά.

. . . . . .

Πεθαίνει ὁ γέρος. Τὸ παιδὶ
τὰ χέρια δείχνει ἀγάλι :
«Παππούλη!.. Πάρ' τὰ χέρια σου
νὰ μ' ἀγκαλιάσης πάλι!..»

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΕΝΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΙΔΙ

Δ'.

Τὸ καλοκαίρι πέρασε κι' ὁ Ρενὲ μὲ τὸν πατέρα του γύρισαν στὸ Παρίσι. Μπῆκε στὸ λύκειο τοῦ Πουατιέ. ὅπου γρήγορα διακρίθηκε σ' ὅλες τὶς ἐπιστῆμες, ἰδίως ὅμως στὴ Φυσική. Ἐξακολουθοῦσε νὰ κάνει ἐντομολογικὲς συλλογὲς κι' ἡ μανία του αὐτὴ ἔδωσε ἀφορμὴ σὲ μιὰ περίεργη περιπέτεια.

Στὸ γραφεῖο του εἶχε κάμποσα κουτιά, ὅπου ἦταν κλεισμένες πεταλούδες καὶ σκαθάρια, ποὺ ὁ Ρενὲ μελετοῦσε τὶς μεταμορφώσεις τους. Μιὰ μέρα, τὰ κουτιὰ βρέθηκαν ἀνοιχτὰ καὶ τὰ ἔντομα βρῆκαν τὴν ἐλευθερία τους καὶ πέταξαν μέσα στὴν τάξη, πρὸς μεγάλη χαρὰ τῶν παιδιῶν, ποὺ τὸ βρῆκαν αὐτὸ πολὺ διασκεδαστικό.

Ὁ καθηγητὴς προσπάθησε νὰ ἐπιβάλει τὴν τάξη, ἀλλὰ οἱ μαθητὲς ἄρχισαν τὸ κυνηγητό, καὶ γιὰ κάμποση ὥρα ἔγινε στὴν τάξη σωστὸ πανδαιμόνιο καὶ τὸ μάθημα κόπηκε στὴ μέση.

Ὁ μαθητὴς Ρεωμύρ, ποὺ ἦταν ὁ αἴτιος τοῦ «ἐπεισοδίου» τιμωρήθηκε κι' οἱ συλλογές του κατασχέθηκαν.

Ὅταν τελείωσε τὰ μαθήματα τοῦ Λυκειου, πῆγε νὰ σπουδάσει νομικὰ στὸ Μπουρζ κι' ὕστερα πῆγε στὸ Παρίσι, ὅπου ὁ ξάδερφός του Κάρολος Ἐνὼ παρακολουθοῦσε μαθήματα μὲ τοὺς διασημότερους σοφοὺς τῆς ἐποχῆς. Ὁ Ρενὲ τὸν βρῆκε νὰ μελετᾶ Γεωμετρία μὲ τὸν καθηγητὴ Γκισνέ, (Guisnée) μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν.

— Νὰ ἕνας καινούργιος μαθητής σας, εἶπε στὸν ἀκαδημαϊκὸ ὁ Κάρολος. Θὰ ἰδῆτε τί ἐπιμελὴς ποὺ θὰ εἶναι.

Ὁ καθηγητὴς δὲν ἤξερε μὲ τί πνεῦμα εἶχε νὰ κάμει. Σὲ τρεῖς μῆνες ὅμως, ὁ Ρενὲ ἤξερε στὰ δάχτυλα τὴ Γεωμετρία κι' ὁ σοφὸς τοῦ εἶπε :

— Φίλε μου, γρήγορα θὰ γίνεις δάσκαλός μου. Δὲν ἔχω πιὰ τίποτ' ἄλλο νὰ σοῦ διδάξω.

Ὁ Ρενὲ ντὲ Ρεωμὺρ ἦταν τότε εἴκοσι χρονῶν. Εἰκοσιτριῶν χρονῶν ἔγινε μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ὅπου ξαναβρῆκε τὸ σοφὸ Βαρινιόν.

***

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτή, ἡ ζωὴ τοῦ Ρεωμὺρ ἦταν γεμάτη δράση καὶ δόξα.

Ἡ πρώτη του ἀνακάλυψη ἦταν ποὺ κατόρθωσε νὰ φτιάσει ἀτσάλι στὴ Γαλλία, ποὺ ὡς τότε τὸ προμηθευόταν ἀπὸ τὴν Ἀγγλία. Αὐτὸ ἔφερε μεγάλη εὐημερία στὴ χώρα, κι' ὁ ἀντιβασιλεύς, ποὺ κηδεμόνευε τὸν ἀνήλικο Λουδοβίκο ΙΕ' ζήτησε νὰ γνωρίσει τὸν ἐφευρέτη.

— Κύριε Ρεωμύρ, τοῦ εἶπε ὅταν τοῦ τὸν παρουσίασαν, εἶστε ἄξιος τῆς πατρίδας σας. Τὸ κράτος, γι' ἀνταμοιβή, σᾶς προσφέρει 12 χιλιάδες λίβρες τὸ χρόνο.

— Εὐχαριστῶ πολύ, Ὑψηλότατε, ἀπάντησε ὁ Ρεωμύρ, ἀλλὰ ἐπιτρέψετέ μου νὰ σᾶς ζητήσω μιὰ χάρη : νὰ μεταβιβάσετε αὐτὴ τὴν ἐπιχορήγηση στὴν Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν, ποὺ ἔχει πολλὴ ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα.

—Ὅπως ἐπιθυμεῖτε, ἀπάντησε ὁ πρίγκιπας. Θὰ δώσω διαταγές.

***

Μὰ περισσότερο ἀπ' ὅλα, ἔκανε ἀθάνατο τ' ὄνομα τοῦ Ρεωμύρου ἡ ἐφεύρεση τοῦ θερμομέτρου. Ὅλοι ξέρετε ὅτι ἡ θερμότη διαστέλλει τὰ ὑγρὰ καὶ τὰ στερεά. Τὰ ὑγρὰ διαστέλλονται περισσότερο. Αὐτὴ εἶναι ἡ βάση τοῦ θερμομέτρου μὲ ὑδράργυρο ἢ μὲ ἀλκοόλ.

Παίρνουν λοιπὸν ἕνα στενὸ γυάλινο σωλήνα καὶ φυσοῦν στὴν ἄκρη ἕνα κυλινδρικὸ ἢ σφαιρικὸ σακκουλάκι. Τώρα, πῶς θὰ βάλουν μέσα τὸν ὑδράργυρο ; Ζεσταίνουν πολὺ τὸν σωλήνα καὶ βουτοῦν τὴν ἀνοιχτὴ ἄκρη του μέσα στὸν ὑδράργυρο. Ὁ ἀέρας του, ποὺ εἶχε διασταλεῖ, συστέλλεται ὅσο κρυώνει, καὶ ὁ ὑδράργυρος ἀνεβαίνει μόνος του μέσα στὸ σωλήνα. Ζεσταίνουν ἀκόμη τὸν ὑδράργυρο ὡς ποὺ νὰ βράσει κι' οἱ ἀτμοί του διώχνουν τὸν ἀέρα ἀπὸ τὸν σωλήνα. Ξαναβουτοῦν τὸ στόμιό του στὸν ὑδράργυρο καὶ νέα ποσότης μπαίνει στὸν σωλήνα. Αὐτὸ κάνουν ὡς ποὺ νὰ γεμίσει.

Ὕστερα, πρέπει νὰ γίνει ἡ διαβάθμιση. Τὸν βουτοῦν σὲ πάγο ποὺ λυώνει, κι' ὅπου σταματήσει ὁ ὑδράργυρος, σημειώνουν μηδέν. Τὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι ἴδιο σὲ ὅλα τὰ θερμόμετρα. Τὸν βουτοῦν ὕστερα σὲ βραστὸ νερὸ κι' ὅπου σταθεῖ ὁ ὑδράργυρος, σημειώνουν 100. Καὶ τὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι πάντα ἀμετάβλητο.

«Στὸν κῆπο εἶδε ἕν' ἀπὸ τὰ πιὸ σπάνια μανιτάρια» (Σελ. 245, στ. β'.)

Τὸ διάστημα ἀπὸ τὸ 0 ὡς τὸ 100 τὸ διαιροῦν σ' ἑκατὸ ἴσα μέρη. Ἔχουμε λοιπὸν τὸ ἑκατοντάβαθμο, ποὺ τὸ χρησιμοποιεῖ σήμερα ὁ περισσότερος κόσμος

Πρῶτος ὁ Ρεωμὺρ διάλεξε τὰ δυὸ σημεῖα, «τοῦ βρασμοῦ καὶ τῆς πήξεως», ἀλλὰ διαίρεσε τὸ μεταξὺ διάστημα σὲ 24 μέρη. Σήμερα χρησιμοποιοῦν τὰ ἑκατοντάβαθμα· κι' αὐτὰ ὅμως δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ «θερμόμετρα Ρεωμύρου», γιατὶ ἔχουν πάντα τὴ βάση τοῦ ἐφευρέτη : Τὴ θερμοκρασία τοῦ πάγου καὶ τὴ θερμοκρασία τοῦ βρασμοῦ.

Πρῶτος ὁ Ρεωμὺρ προσπάθησε νὰ βρῆ μηχανικὸ μέσο γιὰ τὴν ἐκκόλαψη τῶν αὐγῶν κι' ἔγραψε γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα δυὸ ὁλάκερους τόμους. Ἂν ζοῦσε σήμερα, θἄβλεπε μὲ χαρὰ ὅτι οἱ προσπάθειές του τελεσφόρησαν κι' ὅτι πολὺς κόσμος χρησιμοποιεῖ τὶς ἐκκολαπτικὲς μηχανές.

Τὸ σπουδαιότερο ὅμως ἔργο του εἶναι ἡ ἱστορία τῶν ἐντόμων. Περιέχει ἄπειρες λεπτομέρειες γιὰ τὴ ζωή τους καὶ καμμιὰ παρατήρηση δὲν παραλείπεται. Μέσα στὸ βιβλίο αὐτό, φανερώνεται ἕνας ἄγνωστος ὡς τότε κόσμος, ἕνας κόσμος ἀξιοθαύμαστος, ποὺ οἱ κάτοικοί του ἔχουν τόσο περίεργα ἤθη καὶ ἔθιμα. Ἀλλὰ ἔντομα εἶναι ἀληθινοὶ πολῖτες καὶ στρατιῶτες, σὰν τὶς μέλισσες, ἄλλα εἶναι σωστοὶ ἀρχιτέκτονες, σὰν τὰ μερμήγκια, κι' ἄλλα εἶναι τεχνῖτες μουσικοὶ σὰν τὰ τζιτζίκια καὶ τοὺς γρύλλους. Πόσα θαύματα, ποὺ ὁ μεγάλος σοφὸς ἐδαπάνησε ὁλόκληρη τὴ ζωή του, γιὰ νὰ τ' ἀνακαλύψει καὶ νὰ τὰ περιγράψει!

***

Τὸ περισσότερο μέρος τῆς ζωῆς του, ζοῦσε στὸ Μπερσύ, κοντὰ στὸ Παρίσι. Ἐκεῖ ἔκανε καὶ τὶς παρατηρήσεις του κι' ἔγραφε τὰ συγγράμματά του.

Μιὰ μέρα, καθὼς περπατοῦσε στὸν κῆπο του, εἶδ' ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ σπάνια μανιτάρια φυτρωμένο πάνω στὸν τοῖχο, καὶ θέλησε τότε νὰ μάθει πῶς τὸ περίεργο αὐτὸ φυτὸ ξεφύτρωσε. Φωνάζει τοὺς μαστόρους καὶ τοὺς βάζει νὰ γκρεμίσουν τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ τοίχου. Ἔτσι κατόρθωσε νὰ μάθει τὴν καταγωγὴ τοῦ φυτοῦ κι' ἔκαμε μιὰ ἀνακοίνωση στὴν Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν.

Ἡ καρδιά του ἦταν μεγάλη καὶ ποιητικὴ καὶ ξόδευε χωρὶς δισταγμό, ὅταν ἦταν γιὰ νὰ βοηθήσει τοὺς δυστυχισμένους.

Μιὰ φορὰ ἔμαθε πῶς κάποιος συγγραφέας φτωχὸς εἶχε πληγωθεῖ ἀπὸ κάποιο ἀτύχημα κι' ἔτρεξε νὰ τὸν ἐπισκεφθεῖ. Ἤθελε νὰ τὸν βοηθήσει, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἦταν δύσκολο. Πῶς νὰ τοῦ προσφέρει χρήματα ; Τί νὰ κάμει γιὰ νὰ μὴ θίξει τὸν ἔξυπνο ἐκεῖνο ἄνθρωπο ;

Βλέπει ἔξαφνα στὸν τοῖχο μιὰ ζωγραφιά, χωρὶς καμμιὰ ἀξία. Σηκώνεται καὶ τὴν περιεργάζεται τάχα μὲ τὴ μεγαλύτερη προσοχή.

— Νὰ ἕνας πίνακας, ποὺ μ' ἀρέσει. Φίλε μου. μοῦ τὸν πουλᾶς ; Θὰ μοῦ κανες μεγάλη εὐχαρίστηση.

Ὁ ἄρρωστος, χωρὶς νὰ ὑποψιαστεῖ τὸ τέχνασμα, ἀπάντησε γελώντας :

— Πρώτη φορὰ βλέπω νὰ κάνει ἐντύπωση αὐτὸ τὸ ἔργο. Θαρροῦσα πάντα πῶς δὲν εἶχε καμμιὰ ἀξία.

— Γιὰ μένα ἔχει πολλή. Θέλω νὰ τ' ἀγοράσω. Προσφέρω πεντακόσια σκοῦδα.

— Ἀστειεύεσθε ; Δὲν ἀξίζει οὔτε ἑκατό.

— Σᾶς λέω ὅτι ἀξίζει. Σύμφωνοι λοιπόν : πεντακόσια.

—Ἀφοῦ τὸ θέλετε, σᾶς τὸ δίνω. Σύμφωνοι.

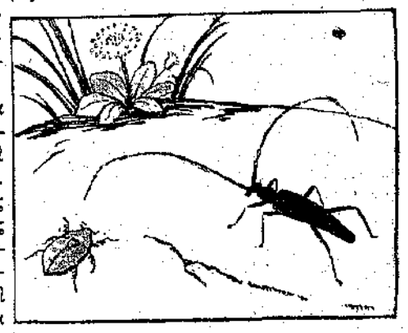

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ὁ Ρεωμὺρ ἔβγαλε ἀπὸ τὴ δύσκολη θέση τὸ φτωχὸ συγγραφέα, χωρὶς νὰ πληγώσει τὴ φιλοτιμία του.

Ἡ δόξα του εἶχε φτάσει στὸ κατακόρυφο, καὶ μποροῦσε νὰ προσφέρει ἀκόμη πολλὲς ὑπηρεσίες στὴν ἐπιστήμη, ἂν δὲν ἔχανε τὴ ζωή του ἀπὸ ἕνα ἀτύχημα. Ὅταν παραθέριζε στὴ Νορμανδία, ἔπεσε στὸ πάρκο καὶ πέθανε στὶς 18 Ὀκτωβρίου 1757, σὲ ἡλικία 74 χρονῶν.

(Τέλος) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΜΙΑ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Στὴν Ἐθνοσυνέλευση τῆς Τροιζήνας, ὁ Κολοκοτρώνης ἄκουγε τὶς συζητήσεις καθισμένος ἀπάνω σ' ἕνα δέντρο. Γιατ' ἡ συνέλευση ἐκείνη, ποὺ ἔβαζε τὶς βάσεις τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους, γινόταν ἁπλούστατα στὸ ὕπαιθρο. Ὅπως καὶ τὸν καιρὸ τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου...

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα — λένε — διάβαζαν πρὸς ἐπικύρωση ἕνα ψήφισμα καὶ μερικοὶ βρῆκαν πῶς ἀπὸ τὸ κείμενο ἔπρεπε νὰ κοπῆ μιὰ φράση : «ἐν αὐτῇ». Ἔγινε λοιπὸν συζήτηση : ἔπρεπε νὰ κοπῆ τὸ «ἐν αὐτῇ» ἢ νὰ μείνη ; Ὁ Κολοκοτρώνης ἀπὸ τὸ δέντρο του, παρεξήγησε. Ἐνόμισε πῶς ἔλεγαν «νὰ κοπῆ ἕν' αὐτό». Καὶ πήδησε κάτω κι' ἄρχισε νὰ φωνάζη θυμωμένος :

— Τί λέτε, μωρέ ; Ποιανοῦ θὰ κόψετε τὸ ἕν' αὐτί ; Αὐτά, μωρέ, τὰ κάνανε οἱ Τοῦρκοι! Γιὰ τοῦτο ξεσκλαβώσαμε τὸν τόπο ; γιὰ νὰ κόβετε ταῦτιὰ τοῦ κόσμου ;

Εἶδαν κι' ἔπαθαν νὰ τοῦ δώσουν νὰ καταλάβη. Ἐπιτέλους κατάλαβε. Κι' ἡσυχος πιὰ πῶς δὲν ἤθελαν νὰ ψηφίσουν τέτοια βαρβαρότητα, ξαναγέμωσε στὸ δέντρο του.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HARRIET BEECHER-STOWE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀγαστέναξε βαθιὰ κι' ἀνέβηκε τὴ σκάλα μὲ βῆμα ἀργὸ καὶ κουρασμένο.

Ἡ μὶς Ὀφηλία ρώτησε ἀνήσυχα τί εἶχε πάθει ἡ μαύρη, κι' ἡ Ντίνα τῆς τὰ διηγήθηκε μὲ τὸ μπερδεμένο τρόπο ποὺ συνήθιζε.

— Μὰ εἶναι φριχτό! φώναξε μπαίνοντας στὸ δωμάτιο, ὅπου ὁ Σαὶν Κλὰρ διάβαζε τὴν ἐφημερίδα του ξαπλωμένος στὸν καναπέ.

— Ποιὸ εἶναι φριχτό; ρώτησε.

— Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ μαστιγώσουν τὴ γριὰ Πύρα ὥς που νὰ πεθάνει!

Καὶ τοῦ διηγήθηκε μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τὰ ὅσα εἶχε μάθει.

— Αὐτὸ θὰ γινόταν μιὰ μέρα, ἀργὰ ἢ γρήγορα, ἀποκρίθηκε ὁ Σαὶν Κλάρ, ξαναρχίζοντας τὸ διάβασμά του.

— Ὥστε τὸ ξέρες καὶ δὲ φρόντισες νὰ τὸ ἐμποδίσης; Δὲν ὑπάρχουν δικαστήρια σ' αὐτὸ τὸν τόπο, γιὰ νὰ τιμωροῦν αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα; Πῶς μπόρεσες νὰ ἀνεχθεῖς αὐτὴν τὴν κατάσταση;

— Μὰ μήπως τὸκαμα ἐγώ, ἀγαπητή μου ἐξαδέλφη; Ἀφοῦ ὑπάρχουν βάρβαροι ἄνθρωποι ποὺ κάνουν αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα, τί μπορῶ νὰ τοὺς πῶ ἐγώ; Εἶναι ἄνθρωποι ἐλεύθεροι κι' ὁ νόμος δὲν τιμωρεῖ αὐτὲς τὶς πράξεις. Ἂς κλείσουμε λοιπὸν καὶ μεῖς τὰ μάτια κι' ἂς μὴν ἀνακατευόμαστε σὲ ξένες δουλειές.

— Νὰ κλείσουμε τὰ μάτια! Μὰ τότε εἶναι ἀκριβῶς σὰ νὰ βοηθοῦσαμε τοὺς ἐνόχους. Γι' αὐτὸ νομίζω πὼς ὅλοι σας εἴσαστε συνένοχοι σ' αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα, ἀφοῦ ὅλοι σας ἔχετε σκλάβους.

— Δὲ σοῦτυχε ποτέ, ἀγαπητή μου Ὀφηλία, νὰ κάμεις κάτι στὴ ζωή σου, ποὺ ἤξερες ὅτι δὲν ἦταν καλό;

— Μοῦτυχε, ἀλλὰ τότε μετανοῶ τουλάχιστο, ἀποκρίθηκε ἡ Ὀφηλία.

— Καλά. Δὲ σοῦτυχε ὅμως, ἀφοῦ μετανοήσεις, νὰ τὸ ξανακάμεις;

— Αὐτὸ θὰ μοῦτυχε σὲ στιγμὲς μεγάλου πειρασμοῦ.

— Ἔ, λοιπόν, αὐτὸς ὁ μεγάλος πειρασμὸς μὲ παρασύρει καὶ μένα. Δέκα χρόνια τώρα τὸ συλλογίζομαι νὰ ἐλευθερώσω τοὺς σκλάβους μου. Μιὰ τὸ ἀποφασίζω, μιὰ τὸ μετανοιώνω. Γιατί μὲ τοὺς σκλάβους ἔχει κανεὶς πολλὲς εὐκολίες καὶ θἄλεγες πὼς ἡ σκλαβιὰ εἶναι ἡ πιὸ πονηρὴ ἐφεύρεση τοῦ διαβόλου.

Ἡ Ὀφηλία τὸν κοίταξε μ' ἔκπληξη κι' ὁ Σαὶν-Κλὰρ ἐξακολούθησε σοβαρά:

— Μὴν ἀπορεῖς μ' αὐτὰ ποὺ σοῦ λέω. Ἡ σκλαβιὰ λοιπὸν εἶναι τὸ ἀριστούργημα τοῦ διαβόλου. Ὥρες-ὥρες σολλογίζομαι ὅτι εἶναι τόσες οἱ ἀδικίες ποὺ γίνονται πάνω σ' αὐτὸν τὸν πλανήτη, ὥστε, γιὰ νὰ ἐξαγνισθεῖ, θἄπρεπε νὰ περάσει ἕνας κατακλυσμὸς καὶ νὰ τὰ καταποντίσει ὅλα, καὶ μᾶς μαζί! Ὅταν ταξιδεύω καὶ συναντῶ γύρω μου τόσους καὶ τόσους βάρβαρους ἀνθρώπους, συλλογίζομαι ἀμέσως ὅτι ὅλοι αὐτοὶ ἔχουν ἀπόλυτο δικαίωμα νὰ μεταχειρίζονται ὅπως θέλουν τοὺς σκλάβους τους, ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά, καὶ κανένας νόμος δὲν τοὺς ἐμποδίζει οὔτε τοὺς τιμωρεῖ. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴν καταριέται κανεὶς τὴ χώρα του ποὺ ἔχει παρόμοια ἔθιμα, καὶ μαζὶ κι' ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα;

«— Ἰδέ, Μαρία, εἶπε ὁ Σαὶν Κλάρ, σοῦφερα ἕνα νέον ἁμαξά...»
(Σελ. 183, στ. α'.)

— Ἐγὼ ὅμως ἀπορῶ πῶς, ἀφοῦ ἔχεις τέτοιες ἰδέες, δὲν ἐλευθέρωσες ἀκόμη τοὺς σκλάβους σου;

— Μὰ κι' αὐτὸ δὲν εἶναι τόσο ἁπλὸ ὅσο τὸ φαντάζεσαι. Νὰ τοὺς ἐλευθερώσω — κι' ὕστερα; οἱ περισσότεροι εἶναι γέροι, ἔχουν συνειθίσει κι' εἶν' εὐχαριστημένοι στὸ σπίτι μου. Τὰ μικρὰ εἶναι παιδιά τους καὶ τὰ θέλουν μαζί τους. Τί ἔχουν λοιπὸν νὰ κερδίσουν ἅμα τοὺς ἐλευθερώσω;

Ὁ Σαὶν Κλὰρ σηκώθηκε κι' ἔκανε μικρὲς βόλτες στὸ δωμάτιο.

— Ὅταν ἤμουν πολὺ νέος, εἶπε, εἶχα τὴ φιλοδοξία νὰ ἐλευθερώσω τὴν πατρίδα μου ἀπὸ τὸ ἀτιμωτικὸ αὐτὸ στίγμα. Οἱ περισσότεροι νέοι πέρασαν, φαντάζομαι ἀπ' αὐτὴ τὴ φιλοδοξία.

— Καὶ γιατί δὲ φρόντισες νὰ πραγματοποιήσεις τὸ φιλόδοξο σχέδιό σου;

— Τὰ πράγματα στὴ ζωὴ ἔρχονται πολλὲς φορὲς διαφορετικὰ ἀπὸ ὅ,τι τὰ θέλουμε. Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, ἔπεσα σὲ μιὰ ζωὴ γεμάτη πλήξη καὶ ἀπραξία, ἐνῶ μποροῦσα νὰ γίνω κι' ἐγὼ ἕνας ἄνθρωπος χρήσιμος στὴν κοινωνία, σὰν τὸν ἀδελφό μου τὸν Ἀλφρέδο. Μὲ μαλώνει καμμιὰ φορὰ καὶ σοῦ ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἔχω τί νὰ τοῦ ἀποκριθῶ.

— Καὶ δὲ σκοπεύεις πιὰ νὰ πραγματοποιήσεις τὸ σχέδιό σου;

— Ποτὲ δὲν ἀρνήθηκα αὐτὸ τὸ σχέδιό μου. Ἀλλὰ μήπως εἶμαι μόνον ἐγὼ ποὺ ἔχω αὐτὲς τὶς ἰδέες; Χιλιάδες συμπατριῶτες μου σκέπτονται ἔτσι κι' ὁλόκληρη ἡ χώρα στενάζει κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῆς δουλείας, ποὺ εἶναι πιὸ σκληρὸς γιὰ τὸν ἀφέντη, παρὰ γιὰ τὸ δοῦλο. Τὸ ξέρεις ὅτι οἱ σκλάβοι εἶναι μιὰ γενεὰ ποὺ τὴν ἐγκαταλείψαμε στὴν ἄγνοια καὶ στὴν ἀπαιδευσία, μιὰ γενεὰ γεμάτη ἐλαττώματα καὶ κακὲς συνήθειες; Κι' ὅμως αὐτοὶ ὅλοι ζοῦν μέσα στὰ σπίτια μας, κάνουν συντροφιὰ μὲ τὰ παιδιά μας, γιατί τὰ παιδιά, βλέπεις, ἀγαποῦν τοὺς μαύρους. Εἶδες πῶς τοὺς ἀγαπᾶ ἡ Εὔα; Κι' ἂν δὲν εἶχε ἀπὸ φυσικό της καλὸ χαρακτῆρα, δὲ θὰ τὴν εἶχαν χαλάσει; Τὸ πιστεύεις λοιπὸν ὅτι οἱ νόμοι μας ἀπαγορεύουν νὰ κάμουμε τὸ παραμικρὸ γιὰ νὰ μορφώσουμε τοὺς σκλάβους; Καὶ ξέρεις γιατί; Γιατί ἂν μιὰ γενεὰ σκλάβων μορφωνόταν, ἡ σκλαβιὰ θὰ γκρεμιζόταν μονομιᾶς μονοχή της. Ὁπωσδήποτε, κάποιος ἀναβρασμὸς ὑπάρχει στὰ πλήθη, καὶ φαντάζομαι πὼς γρήγορα θἄρθη ἡ μέρα, ποὺ οἱ ἀλυσίδες θὰ σπάσουν. Θἄρθη γρήγορα ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἔλεγε ἡ μακαρίτισσα ἡ μητέρα μου.

— Αὐγουστίνε, εἶπε ἡ μὶς Ὀφηλία κοιτάζοντας τὸν ἐξάδελφό της στὰ μάτια, δὲν εἶσαι μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ πίστη, τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ.

— Ὤ, εἶναι ὧρες ποὺ γίνομαι ἀληθινὸς χριστιανός. Ἡ ψυχή μου ἔχει ὅλη τὴν προθυμία. Μὰ ἡ ζωὴ μὲ παρασύρει πάλι καὶ ξαναγίνομαι ταπεινὸς σὰν τὴ σκόνη τοῦ δρόμου.

Ἀπάνω στὸ φαγητό, ἡ Μαρία ἔφερε τὴν κουβέντα στὴν ἱστορία τῆς γριᾶς Πύρας.

— Θἀρχίσης νὰ πιστεύεις πὼς ὅλοι ἐδῶ πέρα εἴμαστε βάρβαροι, εἶπε στὴ μὶς Ὀφηλία.

— Ὅλους βέβαια δὲ σᾶς περνῶ γιὰ βαρβάρους. Ἀλλὰ πάντως εἶναι ἕνα σωστὸ ἔγκλημα αὐτὸ ποὺ ἔγινε.

— Κι' ὅμως πολλὲς φορὲς δὲν ξέρει κανεὶς τι νὰ κάμει μ' αὐτὰ τὰ πλάσματα. Ὑπάρχουν σκλάβοι ποὺ δὲν διορθώνονται μὲ κανένα μέσο, καὶ μπορῶ νὰ πῶ ὅτι δὲν ἀξίζουν νὰ ζοῦν. Αὐτοὺς λοιπὸν δὲν τοὺς λυπᾶμαι καθόλου.

— Μά, μαμμά μου, εἶπε ἡ Εὔα, ἡ δυστυχισμένη αὐτὴ σκλάβα μεθοῦσε γιὰ νὰ ξεχνᾶ τὰ βάσανά της.

— Μά, κόρη μου, εἶναι δικαιολογία αὐτή; Κι' ἐγὼ εἶμαι δυστυχισμένη ὡρισμένες στιγμὲς κι' ἔχω δοκιμάσει πολλὰ βάσανα. Πρέπει νὰ μεθῶ; Ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι αὐτοὶ οἱ σκλάβοι εἶναι τόσο ξεροκέφαλοι, ὥστε δὲν διορθώνονται μὲ κανένα μέσο.

— Ἐγὼ μιὰ φορὰ διόρθωσα ἕνα σκλάβο ποὺ ὅλοι τὸν ἔλεγαν ἀδιόρθωτο, εἶπε ὁ Σαὶν Κλάρ.

— Σύ! εἶπε ἡ Μαρία. Εἶμαι περίεργη νὰ μάθω πῶς τὸν διόρθωσες.

— Ἦταν ἕνας πελώριος μαῦρος, ποὺ εἶχε γεννηθεῖ στὴν Ἀφρικὴ κι' εἶχε μεγάλη ἀγάπη στὴν ἐλευθερία. Τὸν ἔλεγαν Σκηπίωνα καὶ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τὸν κάμει καλά. Ὁ Ἀλφρέδος, ὁ ἀδελφός μου, τὸν ἀγόρασε μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὸν ὑποτάξει. Μιὰ μέρα ἔρριξε κάτω μὲ μιὰ γροθιὰ τὸν ἐπόπτη καὶ τὄβαλε στὰ πόδια κατὰ τὰ χωράφια. Ὁ ἀδελφός μου θύμωσε μὲ τὰ σωστά του. Ἐγὼ τότε τοῦ εἶπα ὅτι, ἂν ἔφυγε ὁ σκλάβος, ἦταν λάθος τοῦ ἀφέντη του, καὶ στοιχημάτισα ὅτι μποροῦσα νὰ τὸν ὑποτάξω. Συμφωνήσαμε λοιπόν, ἂν μποροῦσα νὰ τὸν πιάσω, νὰ μοῦ τὸν δώσει γιὰ νὰ κάμω τὸ πείραμά μου. Ὕστερα ἀπὸ ἄγριο κυνήγι, ἔπεσε τέλος χάμω πληγωμένος. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μὲ κοίταξε μὲ κάτι μάτια γεμάτα ἐπελπισία, ἀλλὰ καὶ κουράγιο. Ἀπομάκρυνα τότε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ σκυλιὰ καὶ τοῦ φώναξα ὅτι ἦταν ἀλίμαλωτός μου. Σὲ δεκαπέντε μέρες εἶχε ἐξημερωθεῖ καὶ τὸν ἔκανα ὅπως ἤθελα.

— Μὰ τί τοῦ ἔκανες;

— Ἁπλούστατα. Τὸν πῆρα στὴν κάμαρά μου καὶ τὸν ἔβαλα πάνω σ' ἕνα κρεβάτι. Τοῦδεσα τὴν πληγὴ του καὶ τὸν φρόντισα ὥς τὴν ἡμέρα ποὺ σηκώθηκε. Ὕστερα τοῦκαμα καὶ χαρτὶ τὸν ἐλευθέρωσα καὶ τοῦ εἶπα ὅτι εἶν' ἐλεύθερος νὰ πάη ὅπου ἤθελε.

— Ἔφυγε; ρώτησε ἡ μὶς Ὀφηλία.

— Θὰ τὸ πιστέψετε; Πῆρε τὸ χαρτὶ καὶ τὸ ἔσκισε καὶ δήλωσε ὅτι δὲν ἤθελε νὰ φύγει. Καλύτερο σκλάβο λοιπὸν δὲν εἶχα ἰδεῖ. Ἔγινε χριστιανὸς κι' ἥσυχος σὰν ἀρνί. Τὸν ἔβαλα ἐπιστάτη σ' ἕνα χτῆμα μου κι' ἔκανε θαυμάσια τὴ δουλειά του, ὡς ποὺ πέθανε σὲ μιὰ ἐπιδημία χολέρας. Ἀληθινὰ λοιπόν, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος θυσίασε τὴ ζωή του γιὰ μένα. Ἤμουν ἄρρωστος, κι' ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔφευγαν μὲ τρόμο, μὴν κολλήσουν, ὁ Σκηπίων ἔμενε κοντά μου καὶ μὲ φρόντιζε σὰ μάννα. Ἀλλὰ ὅταν ἐγὼ γλύτωσα ἀπὸ τὸ θάνατο, ἀρρώστησε αὐτὸς καὶ τίποτα δὲν μπόρεσε νὰ τὸν γλυτώσει. Τὸν ἔκλαψα, σὰ νὰ ἦταν ἀδερφός μου.

Ἡ Εὔα εἶχε πλησιάσει τὸν πατέρα της καὶ τὸν ἄκουγε μὲ τὴ βαθύτερη προσοχή. Ὅταν τελείωσε ὁ Σαὶν Κλὰρ τὴ διήγησή του, τὸν ἀγκάλιασε κι' ἄρχισε νὰ κλαίει.

— Μά, παιδί μου, τι ἔχαις; τὴ ρώτησε ὁ πατέρας ὅταν τὴν αἰσθάνθηκε νὰ τρέμει μέσα στὴν ἀγκαλιά του. Αὐτὸ τὸ παιδὶ εἶναι νευρικὸ καὶ δὲν πρέπει ν' ἀκούει τέτοια πράγματα.

— Ὄχι, μπαμπά, δὲν εἶμαι νευρικιά, ἀπάντησε ἡ Εὔα, καταπνίγοντας ξαφνικὰ τὴ συγκίνησή της μὲ ἀσυνείθιστη γιὰ τὴν ἡλικία της θέληση. Δὲν εἶμαι νευρικιά, ἀλλὰ ὅλ' αὐτὰ μὲ πειράζουν στὴν καρδιά.

— Τί θὲς νὰ πεῖς, χρυσό μου;

— Δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐξηγήσω. Συλλογίζομαι πολλὰ πράγματα καὶ θὰ σοῦ τὰ πῶ καμμιὰ μέρα.

— Καλά. Μπορεῖς νὰ συλλογίζεσαι ὅ,τι θές, μόνο νὰ μὴν κλαῖς, γιατὶ στενοχωρεῖς τὸν πατέρα σου. Κοίταξε τὶ ὡραῖο ροδάκινο ποὺ σοῦ φύλαξα!

Ἡ Εὔα τὸ πῆρε χαμογελῶντας, ἐνῶ τὰ χείλη της σιγότρεμαν ἀκόμη.

— Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τὰ χρυσὰ ψαράκια, εἶπε ὁ Σαὶν Κλάρ, πέρνοντας τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸ χέρι.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες στιγμές, γέλια καὶ φωνὲς ἀκούστηκαν στὸν κῆπο, ὅπου ὁ πατέρας ἔπαιζε καὶ κυνηγιόταν μὲ τὸ κοριτσάκι του μέσα στὶς δεντροστοιχίες.

* * *

Μ' ὅλο ποὺ παρακολουθοῦμε τὴ ζωὴ τῆς ἀριστοκρατίας, ἂς μὴν ξεχνοῦμε καὶ τὸν φίλο μας, τὸν ταπεινὸ μπαρμπα-Τόμ.

Ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ νἀρθεῖ μαζί μας σ' ἕνα μικρὸ δωμάτιο, πάνω ἀπὸ τοὺς σταύλους, κι' ἐκεῖ θὰ μάθει νέα γιὰ τὸ μπαρμπα-Τόμ.

Τὸ δωμάτιό του εἶναι παστρικὸ καὶ τὰ ἔπιπλά του εἶναι μόνο ἕνα κρεβάτι, μιὰ καρέκλα κι' ἕνα τραπέζι, ὅπου ὁ Τὸμ ἔχει ἀφίσει τὴν ἁγία Γραφὴ καὶ τοὺς Ψαλμούς. Ἐκεῖ κάθεται κι' ὁ ἴδιος, μὲ τὴν πλάκα του μπροστά του καὶ φαίνεται ἀπασχολημένος μὲ κάτι ποὺ δείχνει νὰ τὸν κουράζει πάρα πολύ.

Εἶχε μεγάλη ἐπιθυμία νὰ γράψει ἕνα γράμμα στὴν οἰκογένειά του. Ζήτησε λοιπὸν ἕνα φύλλο χαρτὶ ἀπὸ τὴν Εὔα καί, μαζεύοντας ὅλες τὶς γνώσεις του, πολεμᾶ τώρα νὰ κάνει στὴν πλάκα του τὸ σχέδιο τῆς ἐπιστολῆς. Βρίσκεται ὅμως σὲ μεγάλη ἀμηχανία, γιατὶ ἔχει ξεχάσει πῶς γράφονται οἱ ἐπιστολὲς καὶ δὲν ξέρει πῶς ν' ἀρχίσει.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, μπαίνει μέσα ἡ Εὔα χοροπηδώντας καὶ τὸν κοιτάζει γελαστή.

— Ἄ, μπαρμπα-Τόμ! Τί ἀστεῖα πράγματα σχεδιάζεις ἐκεῖ;

— Πολεμῶ νὰ γράψω στὴν καϋμένη τὴ γυναῖκα μου καὶ στὰ παιδάκια μου, εἶπε ὁ Τὸμ σκουπίζοντας τὰ μάτια του μὲ τὴν ἀνάποδη τοῦ μανικιοῦ του. Ἀλλὰ φοβᾶμαι πὼς δὲν θὰ τὰ καταφέρω.

— Μπορῶ νὰ σὲ βοηθήσω, μπαρμπα-Τόμ; Ξέρω νὰ γράφω λιγάκι.

Ἔβαλε τὸ ξανθό της κεφαλάκι πλάϊ στὸ κεφάλι τοῦ Τόμ, κι' ἄρχισαν νὰ μιλοῦν καὶ νὰ πολεμοῦν νὰ καταφέρουν τὸ μεγάλο σκοπό, δηλαδὴ νὰ γράψουν τὸ γράμμα. Ἐπιτέλους, ὕστερα ἀπὸ πολλὲς καὶ κουραστικὲς προσπάθειες, τὰ σχεδιάσματά τους ἄρχισαν νὰ μοιάζουν μὲ γράμματα.

— Βλέπεις, μπάρμπα-Τόμ, τί ὡραῖα

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΑΝΤΩΝΙΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ, Τάνη Μονάχη, Λάρισσα· Β' Βραβεῖον Ἐκλογέων στὸ Δημοψήφισμα τοῦ 1927.—2. ΕΙΡΗΝΗ ΕΠ. ΖΑΧΑΡΙΑ, Γιασεμί, Ἀθῆναι, Γ' Βραβεῖον Ἐκλογέων στὸ Δημοψήφισμα τοῦ 1927. — 3. ΝΕΜΕΣΙΣ, Ἀθῆναι Β' Βραβεῖον στὸ Δημοψήφισμα τοῦ 1927.

ποῦ γράφουμε; εἶπε ἡ Εὔα κοιτάζοντας τὴν πλάκα μὲ χαρᾶ. Πῶς θὰ εὐχαριστηθοῦν στὸ σπίτι σου ὅταν θὰ λάβουν τὸ γράμμα! Ἀλλὰ γιατὶ σᾶς χώρισαν; Ἐγὼ θὰ πῶ στὸ μπαμπά μου νὰ σὲ ξαναστείλει κοντά τους.

—Ἡ κυρία εἶπε ὅτι θὰ μαζέψει χρήματα καὶ θὰ τὰ στείλει γιὰ νὰ μὲ ἀγοράσει, εἶπε ὁ Τόμ. Εἶμαι σίγουρος πῶς θὰ τὸ κάμει. Ὁ μάσσα Τζώρτζης εἶπε πῶς θάρθεῖ μόνος του νὰ μὲ πάρει. Γι' αὐτὸ θέλω νὰ τοὺς γράψω καὶ νὰ τοὺς πῶ πόσο καλὰ περνῶ, νὰ μὴ στενοχωρεῖται ἡ κακομοίρα ἡ κυρὰ-Ἄλλη.

— Τόμ! φώναξε ὁ Σαὶν Κλάρ, ποὺ φάνηκε κείνη τὴ στιγμὴ στὴν πόρτα. Ὁ Τὸμ κι' ἡ Εὔα πετάχτηκαν ἀπάνω.

— Τ' εἶν' αὐτό; ρώτησε ὁ Σαὶν Κλὰρ κοιτάζοντας τὴν πλάκα.

— Εἶναι τὸ γράμμα τοῦ μπάρμπα-Τόμ, ἀπάντησε ἡ Εὔα. Τὸν βοήθησα κι' ἐγὼ νὰ τὸ γράψει. Δὲν εἶναι ὡραῖο, μπαμπά;

— Δὲν θέλω νὰ σὲ ἀπογοητεύσω, Τόμ, εἶπε ὁ Σαὶν Κλάρ, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πῶς θὰ ἦταν καλύτερα νὰ μ' ἄφιγες νὰ γράψω ἐγὼ ὅπου πρέπει. Θὰ τὸ κάμω μόλις γυρίσω ἀπ' τὸν περίπατο.

Ὁ Σαὶν Κλὰρ κράτησε τὴν ὑπόσχεσή του τὸ ἴδιο βράδυ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΘΗΝΑ ΤΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΘΩΜΑΣ

Ἀγαπητοί μου,

Μία φίλη μας μὲ θρησκευτικὴ ἀνατροφή,— ποὺ σήμερα εἶναι κάπως σπάνιο, — διαβάζοντας μπροστά μου τὴν προηγούμενη Ἐπιστολή, φώναξε:

—Ἄ! ξεχάσατε τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ!.. Ἀναφέρετε τὶς ἄλλες Κυριακὲς μετὰ τὸ Πάσχα, ἀλλ' αὐτήν, τὴν ἀμέσως ἑπομένη, τὴν παραλείπετε. Ὁ πατέρας σας δὲν σᾶς ἔπαιρνε στὴν ἐξοχικὴ ἐκκλησία τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ;

Ἄκοῦς, λέει, ποὺ δὲν μ' ἔπαιρνε! Καὶ τὸ Εὐαγγέλιο μάλιστα ποὺ ἄκουγα τὴν Κυριακὴ ἐκείνη, μοῦ ἔκανε πολὺ μεγάλη ἐντύπωση καὶ κινοῦσε τὸ παιδικό μου μυαλὸ σὲ σκέψεις ποὺ τὶς θυμοῦμαι ἀκόμα...

Ὁ Θωμᾶς, ὁ «ἄπιστος» Θωμᾶς... Ἔλειπε τὴν πρώτη φορὰ ποὺ παρουσιάσθηκε στοὺς μαθητές του ὁ ἀναστημένος Χριστός. Ἐκεῖνοι τοῦ ἔλεγαν: «Εἴδαμε τὸν Κύριο!». Κι' ὁ Θωμᾶς τοὺς ἀπαντοῦσε: «Δὲν τὸ πιστεύω! Ἂν δὲν ἰδῶ στὰ χέρια του τὰ σημάδια τῶν καρφιῶν, ἂν δὲν βάλω τὸ δάχτυλό μου σ' αὐτὰ τὰ σημάδια, κι' ἂν δὲν βάλω τὸ χέρι μου στὴν πλευρά του, τὴν τρυπημένη ἀπὸ τὴ λόγχη, δὲν θὰ πιστέψω πῶς ἀναστήθηκε ὁ δάσκαλός μας. Κάποιον ἄλλον θὰ εἴδατε καὶ σᾶς φάνηκε πῶς ἦταν ἐκεῖνος!» Ὕστερ' ἀπὸ ὀχτὼ μέρες, ὁ ἀναστημένος ξαναπαρουσιάστηκε. Αὐτὴ τὴ φορά, ἦταν παρὼν κι' ὁ Θωμᾶς. Κι' ὁ Χριστός, ἀφοῦ εὐλόγησε ὅλους, τοῦ εἶπε: «Φέρε, Θωμᾶ, τὸ χέρι σου ἐδῶ, βάλε τὸ δάχτυλό σου στὰ σημάδια τῶν καρφιῶν, βάλε το καὶ στὴν πλευρά μου τὴν τρυπημένη, καὶ μὴν εἶσαι ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός!» Τὸ ἔκαμε ὁ Θωμᾶς, πείσθηκε καὶ φώναξε: «Ναί, εἶσαι σύ, ὁ Κύριός μου κι' ὁ Θεός μου!» Κι' ὁ Χριστός: «Τώρα ποὺ εἶδες, Θωμᾶ, ἐπίστεψες; ἐγὼ λοιπὸν λέγω μακάριοι ὅσοι ἐπίστεψαν χωρὶς νὰ ἰδοῦν!»

Αὐτὰ ἄκουγα τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ καὶ τὰ συλλογιζόμουν. Κι' ἐγὼ λοιπὸν εἶμαι «μακάριος» — ἔλεγα — ἀφοῦ πιστεύω πῶς ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς χωρὶς βέβαια νὰ τὸν ἰδῶ ποτέ. Εἶχε ὅμως τόσο ἄδικο κι' ὁ Θωμᾶς ποὺ δὲν τὸ πίστευε ὅταν τοῦ τὸλεγαν οἱ ἄλλοι;.. Μὰ τὸ ναί, κι' ἐγώ, στὴ θέση του, ἴσως θὰ δυσπιστοῦσα... Ὅπως νὰ πῆς, ἕνα τόσο μεγάλο θαῦμα δύσκολα τὸ πιστεύει κανεὶς ὅταν ἁπλῶς τοῦ τὸ λένε ἄλλοι. Θέλει νὰ τὸ ἰδῇ μὲ τὰ μάτια του. Πῶς τὸ εἶδαν κι' ἐκεῖνοι ποὺ τὸλεγαν τοῦ Θωμᾶ; Ἂν τὴν πρώτη φορὰ ἦταν παρὼν ὁ Θωμᾶς κι' ἔλειπε κανένας ἄλλος, δὲν θὰ ἔλεγε ἴσως τὸ ἴδιο κι' αὐτός: «Νὰ ἰδῶ! θέλω πρῶτα νὰ ἰδῶ!» Ἦταν τῆς τύχης του νὰ λείπῃ ὁ καϊμένος ὁ Θωμᾶς. Καὶ γι' αὐτό, ἀπὸ τότε, οἱ «ἄπιστοι», δηλαδὴ οἱ δύσπιστοι, ὀνομάζονται Θωμάδες...

Ὁ Χριστὸς εἶπε: «Μακάριοι ὅσοι ἐπίστεψαν χωρὶς νὰ ἰδοῦν». Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν πρέπει νὰ εἶναι εὔπιστος; Καὶ σ' ὅλα τὰ πράγματα, καὶ μ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους; Ὄ,τι τοῦ λένε νὰ τὸ πιστεύῃ στὴ στιγμή; Καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ βάλῃ τὸ δάχτυλό του στὰ σημάδια τῶν καρφιῶν, νὰ μὴ ζητᾷ τὸ τεκμήριο, τὸ πειστήριο, τὴν ἀπόδειξη;...

Δὲν μοῦ φαινόταν καὶ τόσο σωστό. Ἀλλὰ ἦταν ἕνα ζήτημα ποὺ τὸ παιδικό μου μυαλὸ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ λύσῃ. Ἀργότερα, πολὺ ἀργότερα, τὸ ξανασυλλογίσθηκα. Καὶ τότε μόνο ἔφτασα σὲ κάποιο συμπέρασμα: Ὁ Χριστὸς δὲν εἶπε καθόλου πῶς πρέπει νὰ εἴμαστε εὔπιστοι σ' ὅλα τὰ πράγματα καὶ μ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Οὔτε ὁ Θωμᾶς ὅμως εἶχε δίκιο νὰ μὴν πιστέψῃ πῶς ἀναστήθηκε ὁ Χριστός, τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ συμμαθητές του τοῦ ἔλεγαν πῶς τὸν εἶδαν μὲ τὰ μάτια τους καὶ τὸν ἄκουσαν μὲ ταῦτιά τους. Γιατὶ δὲν μποροῦσαν ποτὲ νὰ τὸν γελάσουν οἱ συμμαθητές του. Καὶ προπάντων γιατὶ δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ τοὺς γελάσῃ ὁ δάσκαλός τους. Δὲν τοὺς εἶχε πεῖ ὅτι σὲ τρεῖς ἡμέρες θἀναστηθῇ; Δὲν τὸν ἤξεραν ὅλοι πῶς μόνο ψέμματα δὲν ἔλεγε; Δὲν εἶχαν ἰδεῖ ὅλοι, κι' ὁ Θωμᾶς μαζί τους, τόσα ἄλλα θαύματα ποὺ εἶχε κάνει; Δὲν εἶχαν παρασταθεῖ καὶ στὴν ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου; Δὲν ἤξεραν, δὲν ἦταν βέβαιοι πιά, πῶς ὁ δάσκαλός τους ἦταν Θεός; Δὲν τὄξερε κι' ὁ Θωμᾶς; Τί τοῦ χρειαζόνταν λοιπὸν οἱ ἀποδείξεις, ἀφοῦ οἱ ἄλλοι τὸν βεβαίωναν πῶς τὸ θαῦμα ἔγινε καὶ τὸ εἶδαν; Ἔπρεπε νὰ τὸ πιστέψῃ ἀμέσως. Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴν τὸ πιστέψῃ, μ' ὅλ' αὐτά, θὰ πῇ πῶς ἦταν φύσει δύσπιστος ἄνθρωπος. Δυσπιστοῦσε κι' ὅταν δὲν ἔπρεπε. Καὶ δίκαια, ἀπὸ τὴ σύμπτωση ἐκείνη, τὴν ἔπαθε· δίκαια οἱ δύσπιστοι ἄνθρωποι ἔχουν ὡς σήμερα τὄνομά του.

Ὄχι, ὁ Χριστὸς δὲν εἶπε νὰ πιστεύουμε τὰ πάντα καὶ τοὺς πάντας. Ἀλλὰ ἐκείνους μόνο ποὺ πρέπει καὶ σ' ὅ,τι πρέπει. Ἂν ὁ Θωμᾶς ἔπρεπε νὰ πιστέψῃ τότε τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸ δὲν θὰ πῇ ὅτι ἐμεῖς πρέπει νὰ πιστεύουμε ἀνεξέταστα τὸ κάθε τι! Ἡ μετρημένη, ἡ λογικὴ δυσπιστία εἶναι προτέρημα. Ἡ ἄμετρη, ἡ μεγάλη, ἡ γενική, εἶναι ἐλάττωμα. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ὅ,τι νὰ τοὺς πῇς, τὸ πιστεύουν. Εἶναι ἀνόητοι, ἀπερίσκεπτοι, καὶ τὴν παθαίνουν συχνά. Ὑπάρχουν ἄλλοι ποὺ δὲν πιστεύουν τίποτα. Οὔτε τὰ πιὸ λογικά, οὔτε τὰ πιὸ πιθανά. Συχνὰ κι' οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τὴν παθαίνουν. Ὁ σωστὸς ἄνθρωπος ξέρει πότε νὰ πιστεύῃ καὶ πότε νὰ δυσπιστῇ, πότε νὰ ζητᾷ τεκμήρια καὶ ἀποδείξεις, καὶ πότε νὰ πείθεται στὸ λόγο, στὴ διαβεβαίωση τοῦ ἄλλου. Ἡ μεγάλη εὐπιστία εἶναι κουταμάρα· ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη, ἡ ὑπερβολικὴ δυσπιστία δὲν εἶναι ἐξυπνάδα βέβαια! Καὶ γενικά, πιὸ καλὸς ἄνθρωπος μοῦ φαίνεται ὁ εὔπιστος παρὰ ὁ δύσπιστος. Γιατὶ ὁ εὔπιστος δὲν βάζει μὲ τὸ νοῦ του τὸ κακό, δὲν πιστεύει πῶς ὁ ἄλλος μπορεῖ νὰ λέῃ ψέμματα, — ποὺ θὰ πῇ πῶς δὲν λέει ψέμματα κι' ὁ ἴδιος. Ὁ εὔπιστος εἶναι ἴσιος ἄνθρωπος κι' ἄγνός. Ὁ δύσπιστος δὲν εἶναι τόσο. Προτιμῶ ἕνα φύσει εὔπιστο παρὰ ἕνα φύσει δύσπιστο. Ἀλλὰ κι' ἀπὸ τοὺς δυὸ προτιμῶ ἐκεῖνον ποὺ ξέρει νὰ πιστεύῃ καὶ νὰ δυσπιστῇ ὅταν πρέπῃ...

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΝΕΑ ΘΡΥΨΑΛΑ

Μὲ τὸ μυαλὸ συμβαίνει ὅ,τι καὶ μὲ τὸ νερὸ τῆς βρύσης: ὅσο λιγότερο εἶναι, τόσο περισσότερο θόρυβο κάνει.

***

Ἀπὸ κάθε τραγούδι προτιμῶ τοὺς ἦχους τοῦ ἀέμου μέσα στοὺς δρυμοὺς καὶ τοὺς καλαμιῶνες. Αὐτὸ τὸ ἴδιο πνεῦμα τοῦ ἀέμου ψιθυρίζει καὶ τὰ λόγια σ' ὅσους τὰ ἐννοοῦν.

Δ. Γρ. Κ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΟΝΕΤΤΟ

Παγερὸ κατεβαίνει τὸ βράδυ,
Τή θλιμμένη τὴν πλάση σκεπάζει
Μ' ἕνα πένθιμο πέπλο ποὺ σκιάζει.
Τὰ φαντάσματα βγαίνουν κοπάδι.

Κρύο φόβο σκορπᾶ τὸ σκοτάδι...
Μὰ τὸ φῶς στὰ αἰθέρια χαράζει
Τῆς σελήνης σὲ λίγο, ποὺ μοιάζει
Σὰ χρυσὸ κι' ἀπαλὸ κάποιο χάδι.

Τὴν ψυχὴ ὅπου πόνος τὴ σχίζει,
Σκοτεινιὰ θλιβερὴ τὴ γεμίζει.
Κάθ' ἐλπίδα τριγύρω της γέρνει.

Παλιὰ θύμηση τώρα ξυπνάει
Στὴν καρδιά, μυστικά μοῦ μιλάει
Κι' ἕνα δάκρυ στὰ μάτια μοῦ φέρνει.

Μικρομέγαλη

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΓΚΡΟΥΜ

Β'.

Κι' ὅμως δὲν ξεκίνησε...

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἔμεινε σ' αὐτὸν τὸν κόσμο καὶ χωρὶς μαμμά, βρέθηκε μ' αὐτὸ τὸ κοστούμι, σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ σπίτι τοῦ μεγάλου δρόμου. Κι' ὁ μικρὸς γκρούμ πονοῦσε... Ἡ μόνη του παρηγοριὰ ἦταν ὁ Ζοζός. Στὴν ἀρχὴ εἶχε χάσει ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Μὰ κάποια φορὰ βρέθηκε κι' ὁ Ζοζὸς στὸ μεγάλο δρόμο. Κι' ἄξαφνα ἄφησε δυὸ-τρία γαυγίσματα χαρᾶς κι' ἔτρεξε κουνώντας τὴν οὐρά του καὶ σύρθηκε μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ μικροῦ γκρούμ κι' ἄρχισε νὰ γλύφῃ τὰ παπούτσια του.

Ἀπὸ τότε ἐρχόταν τακτικὰ κι' ὁ μικρὸς γκρούμ εἶχε πάντα κάτι φυλάξει ἀπὸ τὸ λιτὸ φαγητό του. Ἀλλαζαν καὶ κάποιο κλεφτὸ χάδι. Μὰ ὅλ' αὐτὰ γινόνταν κρυφά, γιατὶ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, ποὺ δὲ μποροῦσαν νὰ ἰδοῦν τὴ βουβὴ ἀκεσία τῶν θλιμμένων ματιῶν τους, κλωτσοῦσαν πάντα τὸ φτωχὸ Ζοζό. Κι' ἔτσι ἔμαθαν κι' οἱ δυὸ ν' ἀρκοῦνται στὶς λίγες στιγμὲς ποὺ μποροῦσαν νὰ περνοῦν μαζί, κι' ὅταν χωρίζονταν δὲν σκεφτόνταν παρὰ τὴ συνάντηση τῆς ἄλλης μέρας.

Καὶ περνοῦσε ὁ καιρός.

Καὶ νά, ἀπὸ προχτὲς δὲν ξανᾶρθε ὁ Ζοζός. Κι' ὁ μικρὸς μας Γκρουμ μπορεῖ ὅσο θέλει νὰ περιμένῃ, δὲ θὰ ξανάρθῃ! Εἶναι πολὺ λυπημένος ὁ μικρὸς γκρούμ καὶ στὴ μάταιη ἀνάμνησή του, χίλιες δυὸ μαῦρες σκέψεις περνοῦν ἀπὸ τὸ μυαλό του. Ἄξαφνα ἕνα λουστράκι τοῦ συρίζει τὴν τρομερὴ ἀλήθεια. Ὁ Ζοζὸς ρίχτηκε σ' ἕνα κλουβὶ γεμάτο ἀπὸ φτωχὰ σκελετωμένα, πολὺ βρώμικα σκυλιά, Πάει κι' ὁ Ζοζός!

Ὁ μικρὸς γκρούμ νοιώθει κάτι νὰ σπάζῃ μέσα του. Ἡ φτωχή του ἡ ψυχούλα, ποὺ εἶναι τώρα τόσο ἄδεια, ἔνοιωσε πῶς δὲν εἶχε πιὰ κανένα νὰ τὸν ἀγαπᾷ, πῶς δὲν εἶχε κανένα ν' ἀγαπᾷ. Πῶς τώρα πιὰ δὲ θἄχῃ οὔτε τὴ ζεστὴ ἀγκαλιὰ τῆς μαμμᾶς, μὰ οὔτε κι' ἕνα φιλικὸ κοίταγμα, ἔστω κι' ἀπὸ ἕνα ζευγάρι θλιμμένα σκυλίσια μάτια, κι' αἰσθάνεται κάτι νὰ τὸν σφίγγῃ στὸ λαιμό, κάτι νὰ τὸν πνίγῃ τόσο, ποὺ νομίζει πῶς δὲ θὰ μπορέσῃ πιὰ ν' ἀναπνεύσῃ, καὶ θέλει νὰ πετάξῃ ἀπὸ τὸ κεφάλι τὸ γελοῖο ἐκεῖνο κουκάκι, νὰ ξηλώσῃ τὰ χρυσὰ σιρίτια καὶ νὰ φύγῃ, νὰ τρέξῃ μακρυά, νὰ πέσῃ μὲ τὰ μοῦτρα πάνω στὸ χορτάρι καὶ νὰ κλωτσήσῃ τόσο, ποὺ νὰ τοῦ συντριφτοῦν τὰ πόδια, καὶ νὰ φωνάξῃ ὡς ποὺ νὰ τοῦ κοπῇ ἡ φωνή! Μὰ τὰ φτωχά του πόδια δὲν τὸν ἀκοῦνε πιά. Εἶναι λυγισμένα κι' ἕτοιμα νὰ γονατίσουν. Καὶ μένει ἀσάλευτος μέσα στὰ φῶτα καὶ τὸ ἀνθρώπινο βουΐτὸ ἔτσι, σὰ μέσα σ' ἔρημο δίχως ὅαση, ἐγκαταλειμένος, συντριμμένος, ἔρημος ὁ μικρὸς γκρούμ, καὶ καθαρίζει σιωπηλὰ κάθε δάκρυ, ποὺ ἔρχεται καὶ τρέμει στὴν ἄκρη τῶν βλεφάρων του...

Μιμόζα

ΔΥΟ ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΙΑ

Μέσα στὸ μεγάλο περιβόλι, μιὰ ὡραία ἀνοιξιάτικη μέρα, ἕνα μικρὸ μπουμπούκι τριανταφυλλιᾶς ἄνοιξε τὰ μυρωδάτα πέταλά του.

Ἡ τριανταφυλλιά, ξυπνώντας τὸ πρωί, χάρηκε καὶ ὑπερηφανεύτηκε γιὰ τὸ καινούριο παιδί της. Καὶ εἶχε δίκιο νὰ ὑπερηφανεύεται. Γιατί τὸ μπουμπούκι ἦταν στάλήθεια πολὺ ὡραῖο.

Μέσα στὸ ἴδιο περιβόλι ἐρχόταν νὰ παίξῃ κάθε πρωὶ ἕνα ἄλλο μικρὸ μπουμπούκι—ἕνα μικρὸ παιδάκι. Πάνω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ ψηλοῦ σπιτιοῦ ἡ μητέρα ἔβγαινε καὶ τὸ καμάρωνε. Καὶ εἶχε δίκιο νὰ τὸ καμαρώνει, γιατί στάλήθεια τὸ μικρὸ παιδάκι ἦταν πολὺ ὡραῖο.

***

Τὰ δυὸ μπουμπούκια ἔγιναν ἀμέσως φίλοι. Τί ἐσήμαινε ἂν τὸ ἕνα ἦταν παιδὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ ἄλλο παιδὶ τῶν λουλουδιῶν; Οἱ ψυχές τους συμφωνοῦσαν τόσο! Κάθε μέρα τὸ παιδάκι διηγόταν τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες του στὸ τριανταφυλλο. Κι' ἐκεῖνο τὶς ἄκουγε πάντα χωρὶς νὰ βαριέται. Νὰ καταλάβαινε ἄρα γε τὰ λόγια τοῦ παιδιοῦ; Ἀσφαλῶς ναί. Γιατὶ δυὸ φίλοι ξέρουν πάντα νὰ καταλαβαίνονται μὲ τὴ γλῶσσα τῆς καρδιᾶς.

***

Καὶ μιὰ μέρα τὸ μπουμπούκι τῆς τριανταφυλλιᾶς ἄδικα περίμενε τὸ σύντροφό του. Ἐκεῖνος δὲν φαινόταν. Κι' ἐνῶ καθόταν θλιμμένο, εἶδε νἄρχεται πρὸς αὐτὸ κάποιος, κι' ἕνα κακὸ χέρι τὸ χώρισε ἀπὸ τὴ μητέρα του. Καὶ ἀπὸ τότε ἔφυγε ἀπ' τὴ ζωή.

***

Μέσα σ' ἕνα μικρὸ κάτασπρο φέρετρο κι' ἀνάμεσα ἀπ' τὰ χρυσὰ μαλλιὰ ἑνὸς μικροῦ παιδιοῦ, ἕνα κάτασπρο τριανταφυλλο προβάλλει τὰ μυρωδάτα πέταλά του. Οἱ δυὸ φίλοι ἔμειναν ἀχώριστοι καὶ στὸ θάνατο.

Οἱ ἄνθρωποι ἔκλαψαν πολὺ τὸ παιδί τους. Μὰ κανεὶς δὲν σκέφθηκε νὰ χύσῃ οὔτ' ἕνα δάκρυ γιὰ τὸ μικρὸ παιδὶ τῶν λουλουδιῶν.

Κάτω ὅμως στὸ μεγάλο περιβόλι δάκρυα δροσιᾶς τρέχουν ἀπ' τὰ φύλλα μιᾶς τριανταφυλλιᾶς. Εἶναι τὰ δάκρυα μιᾶς φτωχῆς μητέρας γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ μικροῦ της παιδιοῦ.

Συλφὶς

ΘΑΘΕΛΑ!

Θἄθελα μὲ μιὰ φίλη πιστὴ κι' ἀφοσιωμένη νὰ ζοῦσα σ' ἕνα δάσος, πάνω σ' ἕνα βουνό, μοναχὲς στὴν ἐρημιά. Ἐκεῖ νἄχε δέντρα ἀπ' ὅλα τὰ εἴδη, καὶ μὲ ἄνθη ποικιλόχρωμα νὰ ἦταν σκεπασμένη ἡ γῆς, ποὺ τὰ χρώματά των νὰ κάνουν ὡραῖο χαλί. Θἄθελα νὰ εἴχαμε ἕνα μικρὸ σπιτάκι καὶ πιὸ πέρα νἄταν μιὰ λίμνη, τὸ καλοκαίρι στὰ νερά της νὰ λουζόμαστε μαζὶ καὶ τὸ χειμώνα στὸν πάγο της νὰ γλυστρούσαμε πάλι μαζί. Καὶ τέλος θἄθελα νὰ ζοῦσα μιὰ φυσική, θεία, γαλήνια ζωή, ποὺ νὰ μὴν ἔμοιαζε καθόλου μὲ τὴ ζωὴ τῆς πόλης. Μόνο θἄθελα νἄχαμε καὶ ἕνα μουσικὸ ὄργανο, γιὰ νὰ μᾶς διασκέδαζε ὅταν δὲν παίζαμε κι' ὅταν καθόμαστε μόνες στἀγαπητὸ σπιτάκι. Κι' ἔσει στὸ γήΐνο αὐτὸ παράδεισο θὰ ζούσαμε πιὸ εὐτυχισμένα ἀπ' ὅλους τοὺς βασιλεῖς τοῦ κόσμου!

Ἀλλ' αὐτὸ εἶν' ἕνα ὄνειρο! Ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ πραγματικότης καὶ μάταια τὸ ὄνειροπολῶ μὲ τὴ σκέψη μου!..

Μῦρον τῆς Ἄνδρου

ΣΤΙΓΜΕΣ-ΣΤΙΓΜΕΣ

Στιγμὲς-στιγμὲς μιὰ ἀνείπωτη χαρὰ πληγμυρίζει τὴν καρδιά μου. Σκιωτᾶ, οἰχνοντας ἕνα βλέμμα στὸ μέλλον τὸ ρόδινο, ποὺ ἀνοίγεται μπροστά μου. Κι' ἀντικρύζω γλυκειά, γεμάτη ἐλπίδες καὶ ὄνειρα τὴ ζωή.

Κι' ἀφίνω τὴ φαντασία μου νὰ πλανιέται στὴν αἰώνια σπηλιὰ τῆς τύχης. Τὴν βλέπω καταχαρούμενη νὰ μοῦ χαμογελᾶ. Μοῦ φαίνεται πῶς μοῦ δίνει τ' ὁλόχρυσο ραβδί της.

Ὠ! ὁ κόσμος εἶναι τότε ὅλος δικός μου.

Στιγμὲς-στιγμὲς φρίττει ἡ καρδιά μου, ρίχνοντας ἕνα βλέμμα ἐρευνητικὸ στὴν πολυτάραχη ζωή. Τὴν ἀντικρύζω γεμάτη ἀπὸ δυστυχία κι' ἀπελπισιά... ἕνα πηγάδι... μιὰ θαλασσοταραχή.

Κι' ἀφίνω τὴ φαντασία μου νὰ πλανιέται στ' ἀτέλειωτα, τὰ κατασκότεινα μονοπάτια τῆς ζωῆς. Παντοῦ μιὰ λύπη, παντοῦ δυστυχία, φρίκη, ὀργή.

Καὶ νοιώθω τότε τὸν ἑαυτό μου ἀνίκανο γιὰ τὸ παραμικρό, ἀφοῦ ἡ Μοῖρα τόσο μ' ἀποστρέφεται. Ἀφοῦ ἡ Μοῖρα ὅλο ἀπαγορεύεται καὶ δυστυχία μοῦ πλέκει στὸν κατάμαυρο ἀργαλειό της. Ὕστερα πάλι ἔρχεται μὲ τὴ σειρά της ἡ χαρὰ καὶ διώχνει τὴ λύπη, καθὼς ἔρχεται ὁ ἥλιος καὶ σκορπᾶ τὰ σύννεφα.

Μοῦσα τοῦ Ὁμήρου

ΒΑΡΥΧΕΙΜΩΝΙΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ

Στὰ οὐρανοθέμελα βαριὰ
τὰ μολυβένια νέφη
κυλοῦν καὶ πέρνουν σχήματα
μύρια, κεῖ ποὺ τὰ στρέφει
ὁ θερμεμένος ὁ βοριὰς
τῆς ἄγριας βαρυχειμωνιᾶς.

Καὶ τῆς μουντῆς τῆς θάλασσας
τὸ μανιασμένο κῦμα
σπάζει στοὺς βράχους τῆς ἀκτῆς
μ' ἄφρούς, γίνεται τρίμματα
σκιάζοντας τὰ πουλιά, ποὺ κεῖ
βρῆκαν φτωχὴ καταφυγή.

Μέσ' στὴν καλύβα του ὁ ψαρὰς
—ποῦναι σ' ἀκροθαλάσσι,—
τὰ δίχτια του μερεμετᾶ,
γιατί σὰν θὰ περάσῃ
τῆς βαρυχειμωνιᾶς ἡ ὀργὴ
στὸ ψάρεμα θὰ ματαβγῇ.

Καὶ τὰ ψαρόπουλα πιὸ κεῖ
τὸ παραγάδι σιάζουν,
καὶ στὴ γωνιά,—τί ζεστασιὰ
τὰ κούτσουρα ποὺ βγάζουν!—
ἡ μάννα βράζει τὸ φαγὶ
ποὺ τὸ κερδίζουν μὲ τιμή!

Αἴολος

ΣΤΙΓΜΕΣ ΓΑΛΗΝΗΣ

Ἄχ, Θεέ μου, τί μυρωδιὰ μεθυστικὴ χύνουν τὰ πεῦκα! Θὰ ἤθελα ν' ἀναπνεύσω ὅλο τὸν ἀέρα μονομιᾶς, νὰ γεμίσω τὰ πνευμόνια μου μ' αὐτὸ τὸ βάλσαμο. Αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτό μου ἐλαφρό, ἐλαφρὸ σὰν πούπουλο.

Ὕστερα ἀπ' τὴν ἀνυπόφορη ζέστη τῆς πόλης, τὴ σκόνη, πόσο μοῦ κάνει καλὸ αὐτὴ ἡ ὀμορφιά, ἡ γαλήνη τῆς ἐξοχῆς!

Εἶναι τ' ὄνειρό μου, νὰ ζοῦσα πάντα μέσα σ' ἀγαπημένα μου πεῦκα, στὴ γαλανὴ μου θάλασσα, στὰ ψηλά μου βουνά!

Τί ὄμορφα ποὺ εἶν' ἐδῶ! Κοιτάζω ἄπληστα, θέλω καλὰ νὰ ἐντυπωθῇ στὸ μυαλό μου ἡ ὀμορφιὰ αὐτῆς τῆς ἀκρούλας, σ' αὐτὴ τὴν ὥρα.

Ὁ ἥλιος εἶναι ἀκόμη ψηλά. Ἀραιὰ ὅμως σύννεφα τὸν κρύβουν καὶ τότε τὰ πεῦκα τρέμουν ἐλαφριὰ καὶ σκουραίνουν, σὰ νὰ μελαγχολοῦν ποὺ κρύφτηκε ὁ βασιλιάς τους. Ὕστερα βγαίνει καὶ πάλι μὲ λάμψη τυφλωτική. Τότε ὅλα γυαλίζουν, κι' ἡ θάλασσα γυαλίζει, σὰ χίλια διαμάντια νἄχουν σκορπιστεῖ ἀπάνω της.

Ἐκεῖ κάτω, τὰ βουνὰ εἶναι σκεπασμένα μ' ἕνα θαμπὸ πέπλο. «Ἡ κοιμωμένη», σὰν πανώρια παρθένα, σὰν νεράϊδα, ξαπλωμένη πάντα καὶ τυλιγμένη στὸ αἰώνιο γρίζο της φόρεμα, δέχεται τὶς καυτερὲς ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου σὰ χάδι.

"Ενα μεγάλο σκοῦρο σύννεφο πού ἁπλώνεται πρὸς τὴ δύση, ἔκρυψε τὸν ἥλιο.

Μὲ μᾶς ὅλα σκυθρώπασαν. Τὰ πεῦκα τρέμουν πιὸ πολὺ καὶ ρίχνουν μυστηριώδικες σκιὲς γύρω τους.

Πίσω ἀπ' τὶς σχισμάδες τοῦ σύννεφου ξεγλυστροῦν κλεφτὰ μερικὲς θαμπὲς χρυσὲς ἀχτῖνες, καὶ στεφανώνουν θριαμβευτικὰ τὸ κεφάλι τῆς «Κοιμομένης».

Δυὸ-τρία μικρὰ συννεφάκια, πιὸ πάνω, στολίσηκαν μὲ μιὰ χρυσὴ γιρλάντα.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ρίχνω τὸ βλέμμα μου στὴ θάλασσα: Φόρεσε κι' αὐτὴ ἑν' ἁπαλὸ χρυσορόδινο φόρεμα μ' ἀσημένια κεντήματα. Μιὰ κοκκινόχρυση γραμμὴ ἀρχίζει ἀπ' τὰ χαλίκια τῆς παραλίας καὶ φθάνει ὡς τὰ πόδια τοῦ ἀντικρινοῦ βουνοῦ, πού ἔχει ντυθεῖ μ' ἕνα ἀκοῦρο μαβὶ χρῶμα.

Σὲ δυὸ-τρία λεπτὰ ὅλα ἄλλαξαν τὴ φορεσιά τους. Ὁ οὐρανὸς εἶναι ζωηρὰ γαλανός, μὲ μιὰ ματωμένη πληγή, ἐκεῖ κοντὰ στὴν πιὸ ψηλὴ κορυφὴ τῆς «Κοιμομένης,» πού σχίζεται τὸ σύννεφο. Τὰ βουνὰ ὁλόγυρα εἶναι σκιερὰ κι' ἀρχίζουν ν' ἁπλώνουν μιὰ βαρειὰ σκιὰ στὴ θάλασσα καὶ νὰ ξεθωριάζουν τώραῖο της φόρεμα.

"Ας φύγω, εἶναι καιρὸς πιὰ κι' ἔχω νὰ κάνω τόσο δρόμο ὡς πού νὰ φθάσω στὴν πόλη.

Καὶ πάλι μιὰ εὐχὴ βγαίνει ἀπ' τὴν καρδιά μου καὶ ψυθιρίζουν τὰ χείλη μου.

«"Ας ζοῦσα πάντα κοντὰ στὴ φύση, τυλιγμένη στὶς πτυχὲς τοῦ λαμπροῦ της φουστανιοῦ, θὰ ἤμουν τόσο εὐτυχισμένη!»

'Ιουλιέττα Ρωμαίου

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΕΝΤΕΛΗ

... Μ' ὅλο τὸν ἄσχημο καιρό, κόσμος πολὺς στὸ τραῖνο. Ἡ παρέα μας ἀποτελεῖται ἀπὸ εἴκοσι δύο πρόσωπα. Τὸ τραῖνο σφύριξε, ξεκινοῦμε. Τὴ μονοτονία τοῦ ταξιδιοῦ διακόπτει ποῦ καὶ ποῦ καμμιὰ ζωηρὴ συζήτηση καὶ τίποτα ἄλλο. Πηγαίνουμε πρὸς τὸ Μαρούσι.

... Μαρούσι. Ἥσυχο τὸ χωριό, μόνο στὴν Ἀγορὰ ἔχει κόσμο. Πέρνουν ὅσοι θέλουν γαϊδουράκια καὶ ξεκινοῦμε γιὰ τὴ Πεντέλη. Ὁ καιρὸς ἔχει διορθωθεῖ. Ἕνας ζεστὸς ἥλιος λαμπυρίζει στὸ γαλάζιο Ἀττικὸ Οὐρανό... καὶ ἡ ἀνηφοριὰ μὲ τὰ σκοίνα ἀρχίζει. Ἔχουμε περάσει τὰ Μελίσσια καὶ πλησιάζουμε τὴν Ποταμιά. Ἕνα δυὸ ἀηδόνια, κρυμμένα στὰ κλαδιὰ τοῦ γέρικου πλάτανου, τραγουδοῦν γλυκά. Φτάσαμε στὴν Ποταμιά.

Ὁ δρόμας πού πέρνουμε τώρα εἶναι ἀνάμεσα στὰ πεῦκα καὶ τὰ σκοίνα. Μά, νὰ τὸ ἄγριο μονοπάτι τὸ σκαμμένο στὸ βράχο. Τί ἄγρια πού εἶν' ἐδῶ. Γρήγορα περνοῦμε κι' αὐτὸ τὸ μέρος καὶ βγαίνουμε πάλι στάνοιχτὸ μονοπάτι πού ἀνηφορίζει πρὸς τὸ τέρμα τῆς ἐκδρομῆς.

Φτάσαμε. Ξεφορτώνουμε γρήγορα τὰ γαϊδουράκια καὶ τρέχουμε στὸ Μοναστήρι νὰ δοῦμε τὶς ἐκκλησιές. Θὰ ξεκουραστοῦμε ἐκεῖ, γιὰ νὰ φάμε ξεκούραστοι. Στὶς δάδκα καὶ μισὴ εἴμαστε στρωμένοι χάμω καὶ τρῶμε τὰ ὡραῖα κ' ὀρεχτικὰ φαγητά, ποὺ μᾶς φαίνονται ὀρεχτικότερα ἀπ' τὸν ἀέρα τῆς ἐξοχῆς.

Ἀπομεσήμερο. Κλείνω τὰ μάτια γιὰ νὰ κοιμηθῶ. Μὰ τὰ μάτια μου ξανανοίγουν. Βλέπω τὸν ἀγνογάλανο οὐρανὸ κυκλωμένο ἀπὸ μπαμπακένια σύννεφα. Ἡ ὥρα περνάει, κ' ὁ οὐρανὸς ὁλοένα σκοτεινιάζει. Κατάμαυρα ἀπειλητικὰ σύννεφα τώρα τὸν σκεπάζουν. Ἕνας τσοπάνος μᾶς εἶπε πὼς θὰ βρέξη, μὰ ποῦ ἀκοῦμε ἐμεῖς!.. Κάποιος ἀπ' τὴν παρέα τραγουδάει τώρα, καὶ μαζὶ μὲ τὸ τραγούδι ἀρχινοῦν ἀστραπὲς καὶ βροντές. Εἶναι πολὺ μεγαλόπρεπη εἰκόνα: Τὰ πεῦκα βουίζουν ἀπ' τὸν ἀέρα, ὁ οὐρανὸς κατασκότεινος, καὶ πότε οἱ βροντὲς σκεπάζουν τὸ τραγούδι καὶ πότε τὸ τραγούδι τὶς βροντές· θαρρεῖς πὼς ὁ οὐρανὸς μᾶς ἀπειλεῖ πού ἀψηφοῦμε τὴν ὀργή του.

Ἑτοιμοι νὰ φύγουμε. Θὰ πάμε πρῶτα νὰ δοῦμε τὸ Παλάτι τῆς Δούκισσας. Ὁ δρόμος, κρυμμένος στὰ πεῦκα, προχωρεῖ μὲ λιγοστὲς στροφὲς πρὸς τὰ ἐρείπια. Ὁ οὐρανὸς κατάμαυρος, ἡ ἀτμόσφαιρα βαρειά. Ὡρισμένως πρέπει νὰ κάνουμε γρήγορα γιὰ νὰ προφτάσουμε τὴ βροχή.

Καὶ τώρα, μέσα ἀπ' τὸ βαθὺ πράσινο τῶν πεύκων προβάλει ἡ Πόλη. Μιὰ θλίψη πλακώνει τὴν καρδιά μου καθὼς μπαίνω. Στὴν αὐλὴ ἀγριόχορτα πολλά. Μιὰ ἄγρια βλάστηση παντοῦ, καὶ κάπου-κάπου κάτι ἄλλοιες σταλαγματιές: οἱ παπαρούνες. Μπήκαμε μέσα. Τί ἡσυχία γενικὴ!.. Οἱ παλιοὶ τοῖχοι μισοπεσμένοι, ἐρειπωμένοι, ἀξιοθρήνητοι. Ἐδῶ μέσα κάθησε ἡ Δούκισσα!.. Θὰ πρόβαλε τὸ πρόσωπό της ἀπὸ τὰ γοτθικὰ παράθυρα νὰ ξεκουράση τὸ βλέμμα στὴν ὁμορφιὰ τῆς Φύσης. Μπαίνω παντοῦ. Μὰ παντοῦ ἡ ἴδια νέκρα, ἡ ἴδια κρυάδα.

"Ἐξαφνα μιὰ σταγόνα πέφτει στὸ χέρι μου καὶ κυλᾶ στὶς κρύες πέτρες. Θὰ φύγουμε, ἐνῶ ὁ οὐρανὸς ἀρχίζει νὰ κλαῖη τῆς Δούκισσας τὴν τύχη. Τὰ ἐρείπια τοῦ παλατιοῦ θὰ δέχονται καὶ θὰ ρουφοῦν τὰ πονετικὰ αὐτὰ δάκρυα, τὰ λακκάκια τῶν μαρμάρων θὰ γεμίσουν νερό, τὰ σάπια ξύλα θὰ ποτιστοῦν, καὶ τὰ χορτάρια, ὠφελημένα ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴ βροχούλα, θὰ περιζώσουν τὰ ἐρείπια.

Ξαναγυρνάμε στὸ Μοναστήρι. Ὁ καιρὸς πολὺ ἄσχημος. Τὰ πεῦκα βουίζουν τρομερὰ καὶ ἡ μπόρα ἔρχεται. Ποῦ νὰ πάμε; Μιὰ πόρτα ἀνοίγει πονετικὰ γιὰ ὅλους μας.

Τὸ Μοναστήρι. Ἐκεῖ πάμε! Ἡ βροχὴ δυναμώνει. Μὰ ἐμεῖς εἴμαστε ἀσφαλισμένοι μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἔχει ἐδῶ πολὺ ζέση, τὰ καντηλάκια ἀναμμένα καὶ τὸ φῶς τῶν κεριῶν πού τρεμολάμπει, χύνουν παντοῦ μιὰ ἰδιαίτερη μυρωδιὰ πού σοῦ κόβει τὴν ἀναπνοή. Κάποιος ψάλλει: «Κύριε ἐλέησον!» Τὰ στασίδια ἔχουν γεμίσει ἀπ' τοὺς ἐκδρομεῖς. Ἔξω ἡ βροχὴ ἐξακολουθεῖ μονότονα. Τὸ σκοτάδι ἀρχίζει νὰ πέφτει καὶ τὰ κεράκια νὰ ρίχνουν μεγαλύτερες ἀναλαμπὲς στὶς γωνίες τῆς Ἐκκλησίας. Ἕνας καλόγερος μπαίνει μέσα σούρνοντας τὶς παντούφλες του στὶς πλάκες... Ἀρχίζω νὰ νυστάζω μαῦτη τὴ μονοτονία. Ξαφνικὰ μιὰ χαρούμενη φωνὴ ἀκούγεται: «Ἡ βροχὴ σταμάτησε!» Πεταγόμαστε ὅλοι εὐθὺς ἐξω: Μόνο τὰ δέντρα στάζουν, καὶ ζωηροὶ καὶ εὔθυμοι ἀρχίζουμε τὴν πορεία πρὸς τὸ Μαρούσι, ζητῶντας νὰ ξεμουδιάσουμε στὴν κατηφοριὰ τοῦ δρόμου.

Εὔα

ΣΟΥ ΕΤΥΧΕ ΠΟΤΕ;

Σοῦ ἔτυχε ποτὲ νάγαπήσης ἕνα μανιτάρι τόσο-δά, μικρό, ἄσπρο καὶ χαριτωμένο σὰν ὀμπρελίτσα ἀνοιξιάτικη;

Ἐγὼ λοιπὸν συμπαθῶ βαθιὰ αὐτὸ τὸ μανιτάρι, πού πῆγε καὶ φύτρωσε σ' ἕναν παλιό, ὑγρὸ τοῖχο, σκεπασμένο μὲ βελούδινη πρασινάδα.

Κάθε μεσημέρι πού τινάζω τὸ τραπεζομάνδηλο, βγαίνω στὸ παράθυρο καὶ τοῦ χαμογελῶ, καὶ τρέμω μὴν πέση καθὼς στέκεται κεῖ-πέρα καὶ παρακολουθεῖ μὲ περιέργεια μιὰ ἀράχνη σοβαρὴ πού πλέκει βιαστικὰ τὸ φουστάνι της.

Σοῦ ἔτυχε ποτὲ νάγαπήσης ἕνα μανιτάρι τόσο-δά, ἄσπρο καὶ χαριτωμένο σὰν ὀμπρελίτσα ἀνοιξιάτικη;

Δελούδω

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Λιλὴ κλαίει καὶ φωνάζει:

— Μαμμά, ὁ Γιῶργος μοῦ ἔρριξε μιὰ πέτρα μέσα στ' αὐτί.

Ὁ Γιῶργος. — Δὲν εἶναι τίποτα, μαμμά. Ὁ δάσκαλος εἶπε πὼς ὅ,τι μπαίνει ἀπὸ τόνα της αὐτὶ βγαίνει ἀπὸ τάλλο.

Κούκλα τοῦ Χαλανδρίου

***

Στὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας.

Ὁ καθηγητής. — Τοτό, ποιὰ ζῶα λέγονται μικροσκοπικά;

— Ὅσα δὲ φαίνονται.

— Σωστά. Πές μου ἕνα.

— Ἡ τίγρις!

— Ἡ τίγρις δὲ φαίνεται;

— Ἐγὼ τοὐλάχιστο δὲν ἔχω ἰδεῖ!

Ἀργυρόπουλος

***

— Γιατί κλαῖς, Κατίνα; Ποιὸς σὲ χτύπησε;

Κι' ἡ Κατίνα πού θέλει νὰ κρύψη τὸ Νίκο:

— Τίποτα, μαμμά· δάγκωσα μόνη μου τ' αὐτί μου.

Γεώργιος Ἀβέρωφ

***

Ἡ μαμμά. — Ἑτοιμάσου, Νίκο, νὰ πᾶς νὰ χαιρετίσης τὴ γιαγιά σου.

— Μαμμά μου, νὰ σὲ χαρῶ, δὲ θὰ πάω γιατί εἶναι κακιὰ ἡ γιαγιὰ καὶ μὲ μαλώνει.

— Ὄ,τι κι' ἂν εἶναι, ὀφείλεις νὰ τὴν ἀγαπᾶς.

— Τὴν ἀγαπῶ, μαμμά μου, ἀλλά... δὲ θέλω νὰ τὴ βλέπω!

Ἔρημη Μικρούλα

ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ ΤΟΥ 1929

Καὶ πάλι δὲν ἔλαβα πολλὲς Σημειώσεις. Δὲν θυμήθηκαν, ἢ δὲν θέλησαν νὰ στείλουν, ὄχι μόνο ὅσοι πῆραν λίγα Εὔσημα, ἀλλὰ καὶ μερικοὶ ἀπὸ ἐκείνους πού ἔχουν πολὺ μεγάλους ἀριθμούς, Παραδείγματος χάρη: ἡ *Μεγάλη Ἑλλάς*, πού θὰ ἐρχόταν πάλι πρώτη, ὁ *Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης*, ἡ *Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ* κι' ἄλλοι. Φυσικά, στὴν ἀπονομὴ τῶν Βραβείων θὰ λάβω ὑπ' ὄψει μόνο ἐκείνους πού ἐστείλαν Σημείωση. Ἔτσι εἶναι ὁ κανονισμός (βλ. «Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ», Κεφ. Ε'.) Ἀλλὰ μὲ τόσο λίγους πού θ' ἀναφέρω, δὲν θὰ φανῆ καλὰ ἡ κίνηση τῶν Εὐσήμων τοῦ 1929! Καὶ γιὰ νὰ δώσω μιὰ ἰδέα, παίρνω μερικοὺς χαρακτηριστικοὺς ἀριθμοὺς ἀπὸ τὴ Στατιστικὴ τοῦ *Ταρζάν*:

Ἄνω τῶν 150 Εὐσήμων ἔχουν πάρει ἑπτά, οἱ ἑξῆς: *Μεγάλη Ἑλλὰς* (καὶ *Ταβιθά*), *Ἀττικὴ Αὐγή*, *Τσούχτρα*, *Πάνθεια Ἀβραδάτου*, *Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης*, *Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ* καὶ *Περιπλοκάς*. Ἀπὸ 149 ὡς 100 Εὔσημα ἔχουν πάρει εἰκοσιένας, καὶ πρῶτος ὁ *Νάρκισσος*. Ἀπὸ 99 ἕως 40 ἔχουν πάρει ἄλλοι ἑξηντακοτιά. Καὶ τέλος, ὅσοι πῆραν ἀπὸ 39 καὶ κάτω, ποὺ δὲν ἀναφέρονται οὔτε στὴ Στατιστικὴ τοῦ *Ταρζάν*, εἶναι περίπου τριακόσιοι. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι θὰ ἤθελα πολλὲς στῆλες γιὰ νὰ τοὺς ἀναφέρω, ἂν μοῦ ἔστελναν τὴ Σημείωσή τους ὅλοι. Ἀλλά, καθὼς εἶπα, θὰ περιορίστῶ σ' αὐτοὺς πού ἔστειλαν.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἀττικὴ Αὐγή*, ἔλαβε Εὔσημα 185.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Τσούχτρα*, 177. — *Πάνθεια Ἀβραδάτου* 176.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Περιπλοκὰς* 150. — *Ἄγνωστη* 148 — *Ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλὰς* 143.

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: Δούλη Δωδεκάνησος 135, Ρασπουτὶν 117, Κων. Χ. Γρόλλιος 120, Μελαχρινὴ Κυπριοπούλα 112, Ἐλευθέριος Ν. Ρουσσάκης 111, Ἀνδαλουσία 104.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ: Φάρος τῆς Εἰρήνης 66, Νέμεσις 61, Ἀθανάσιος Διάκος (καὶ Δάφνης Στέφανος) 52.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ: Γεώρ. Ἀβέρωφ 35.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν *Ταρζάν*, ἀκριβέστατες Στατιστικὲς τῶν Εὐσήμων τοῦ 1929, πού μ' ἐβοήθησαν πολὺ στὴν ἀπονομὴ τῶν Βραβείων, μοῦ ἔστειλαν καὶ οἱ ἑξῆς: *Πάνθεια Ἀβραδάτου*, *Δούλη Δωδεκάνησος*, *Περιπλοκάς*, *Ἀγνούλα*, *Ἀρχοντοπούλα*, *Ἀγγελούδι*, *Ρασπουτὶν* καὶ *Φάρος τῆς Εἰρήνης*. Ἀπονέμονται [20Ε] εἰς ἕκαστον.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγη ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρώτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 22 Ἀπριλίου 1930.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ τὰ καλά μου τὰ παιδιά, πού θυμήθηκαν νὰ μοῦ στείλουν πασχαλινὲς κάρτες μ' εὐχὲς καὶ χαιρετίσματα. Μοῦ ἔκαμαν καὶ φέτος ἑνὰ ὡραῖο Πάσχα μὲ τὶς ἐγκάρδιες αὐτὲς ἐκδηλώσεις. Γιατί τί καλύτερο ὑπάρχει γιὰ μιὰ μητέρα ἀπὸ τὴν ἀγάπη πού τῆς δείχνον σὲ κάθε περίσταση τὰ παιδιά της; Καὶ τοῦ χρόνου, καλά μου παιδιά!

Μερικοὶ νέοι συνδρομηταί, πού ἀν καὶ διάβασαν τὸν Ὁδηγό, δὲν μπόρεσαν νὰ καταλάβουν καλὰ τί εἶναι τὰ Εὔσημα, σήμερα, πιστεύω, θὰ καταλάβουν. Ἀφοῦ εἶδαν μάλιστα καὶ στὸ πρωτοφύμενο τάποτελέσματα τῶν Λευκῶν Λέξεων μὲ τὰ Εὔσημα πού δίνω ἐκεῖ στὸν καθένα, ἀνάλογα μὲ τὴν ἐπιτυχία του: ἀπὸ εἴκοσι Εὔσημα στοὺς πρώτους [20Ε] ἀπὸ δεκαοχτὼ στοὺς δευτέρους [18Ε], καὶ καθεξῆς. Καθένας λοιπὸν σημειώνει αὐτὰ τὰ Εὔσημα πού παίρνει ἀτοὺς διαφόρους διαγωνισμούς, ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ χρόνου μας, καὶ στὸ τέλος κάνει τὸ ἄθροισμα καὶ μοῦ τὸ στέλνει. Ἐγὼ τότε βλέπω ποιὸς ἔχει τὸ μεγαλύτερο ἄθροισμα, ποιὸς δηλ. πῆρε τὰ περισσότερα Εὔσημα στὸ χρόνο, καὶ τοῦ δίνω τὸ Πρῶτο Βραβεῖο τῶν Εὐσήμων. Στοὺς ἑπομένους τὰ δεύτερα Βραβεῖα, στοὺς ἑπομένους τὰ τρίτα, καὶ καθεξῆς. Ὅπως τὰ βλέπετε σήμερα στ' ἀποτελέσματα τῶν Εὐσήμων τοῦ 1929. Κι' αὐτοὶ οἱ βραβευμένοι ἔχουν τὶς τιμές καὶ τὶς ἀμοιβές τους. Παραδείγματος χάρη ἡ *Ἀττικὴ Αὐγή*, πού πῆρε τὸ Πρῶτο Βραβεῖο, θὰ μοῦ στείλη μιὰ φωτογραφία της νὰ τὴ δημοσιεύσω, καὶ θὰ πάρη βιβλία ἀξίας εἴκοσι δραχμῶν ἀπ' αὐτὰ πού ἔχω ἐκδώσει. Διαβάστε τώρα ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ ΙΕ' Κεφάλαιο τοῦ Ὁδηγοῦ ἀπὸ τὴν παράγραφο 14 καὶ κάτω, καὶ καμμιὰ ἀπορία δὲν θἄχετε πιὰ γιὰ τὰ Εὔσημα. Ἀλλὰ θὰ προσπαθῆτε καὶ σεῖς, νέοι μου φίλοι, νὰ διακρίνεσθε στοὺς διαγωνισμοὺς καὶ νὰ παίρνετε ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερα Εὔσημα τὸ χρόνο, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ πάρετε κάποτε καὶ τὸ Πρῶτο Βραβεῖο τῶν Εὐσήμων, ποὺ εἶναι πραγματικῶς μιὰ μεγάλη τιμὴ καὶ διάκριση.

Δὲν ἔχεις λεξικὸ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, *Σαπουνόφουσκα*; Ἄμα εἶδες ὅτι στὸ Γρίφο ἐκεῖνο διαβαζόταν ἡ λέξη «νεμεσᾶς», καὶ δὲν τὴν ἤξερες, κι' ἐνόμιζες πὼς διάβαζες λάθος, μποροῦσες νἀνοίξῃς τὸ λεξικό σου καὶ νὰ τὴ βρῇς. Εἶν' ἕνα παλιό, ὁμηρικὸ ρῆμα, *νεμεσάω*, πού σημαίνει πολλὰ πράγματα: ἀγανακτῶ, θυμώνω, παραξενεύομαι, μοῦ κακοφαίνεται, μισῶ, κατηγορῶ, τιμωρῶ, κτλ. Ἡ Ἀγ. Γραφὴ τὸ ἔχει μὲ τὴ σημασία αὐτή: «Ὅσα νεμεσᾶς τῷ πλησίον σου», δηλαδὴ ὅσα θὰ σοῦ ἔκαναν ἀγανάκτησιν ἂν τἄκανε ὁ πλησίον σου ἢ ὅσα θὰ τὰ κατηγοροῦσες ἂν τἄβλεπες στὸν πλησίον σου, μὴν τὰ κάνῃς οὔτε σύ. Εἶναι ἀπάνω-κάτω ὅμοιο μὲ τὸ «Ὃ σὺ μισεῖς, ἑτέρῳ μὴ ποιήσῃς». Κι' ἡ Νέμεσις, πού τὴν ξέρεις βέβαια, ἀπὸ τὴν ἴδια ρίζα εἶναι: ἡ θεὰ πού θυμώνει, ἐκδικεῖται καὶ τιμωρεῖ τὰ κακά, τὰ *νεμεαστά*. — Ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ γιὰ ὅσα γράφεις γιὰ τὴ βράβευσή του ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία. Ναί, τὸ χρηματικὸ ποσὸ τοῦ βραβείου εἶναι μικρό, ἡ ἀξία του ὅμως εἶναι μεγάλη. Κι' ὅπως εἶπε ἕνας Ἀκαδημαϊκός, «τὰ βραβεῖα τῆς Ἀκαδημίας δὲν εἶναι *τίμημα*, ἀλλὰ *τιμή*».

«Ὅταν μ' ἐπισκέπτεσαι στὴν ξενιτιά, — μοῦ γράφει ἡ *Δροσούλα*, — αἰσθάνομαι μεγάλη χαρά, γιατί μοῦ θυμίζεις τὴν ἀγαπητή μου πατρίδα. Ὕδρα, τὸ δοξασμένο νησάκι, καὶ γιατί περνῶ μαζύ σου εὐχάριστες ὧρες. Ἐσὺ εἶσαι ἡ ωρανάκριβη φίλη μου, ἀφοῦ ἐδῶ δὲν ὑπάρχουν τόσες ἑλληνικὲς οἰκογένειες ὥστε νὰ ἔχω φίλες. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, παρὰ τὴ μεγάλη μου ἐπιθυμία, δὲν μοῦ εἶναι εὔκολο καὶ νὰ ξεσπαθώσω σὰν τἄλλα σου παιδιά...» — Δὲν πειράζει, ἀγαπητή μου· μοῦ φτάνει ἡ καλή σου διάθεση κι' ἡ τόση σου ἀγάπη. Γιὰ τὸ ἔργο σου θὰ σοῦ πῶ ἅμα τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του. Φίλησέ μου τὰ δελφάκια. Τοῦ ἄρεσαν τοῦ Μάνου τἀρκουδάκια;

Νόστιμο τὸ πάθημα τοῦ *Ἀκούριστου Ρολογιοῦ*. Πρὸ καιροῦ μοῦ ἔγραψε ἕνα γράμμα καὶ φυσικὰ περίμενε νὰ τοῦ ἀπαντήσω. Περίμενε, περίμενε, τίποτα! Δὲν ἤξερε τί νὰ ὑποθέσῃ, ὅταν, μιὰ μέρα, σκαλίζοντας τὴ Φυτολογία του, βρῆκε μέσα... τὸ γράμμα πού μοῦ εἶχε γράψει! Τὸ εἶχε βάλει μέσα στὸ βιβλίο προσωρινὰ κι' ἔπειτα ξέχασε νὰ τὸ ρίξῃ στὸ ταχυδρομεῖο!.. Σήμερα ὅμως μοῦ γράφει ἕν' ἄλλο γράμμα, ποὺ μὲ ἀποζημιώνει. Τί ὡραῖο πού εἶναι, προπάντων ἐκεῖ πού μιλεῖ γιὰ τὴν Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολὴ «Ὁ μεγαλύτερος τῆς Εὐρώπης». Ποτέ, λέει, στὴ ζωή του δὲν αἰσθάνθηκε τόση χαρά, τόση συγκίνηση καὶ πατριωτικὴ περιφάνεια, παρὰ ὅταν ἐδιάβασε ὅτι ἕνας σύγχρονος Ἕλληνας ποιητὴς θεωρεῖται ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, καὶ σκέφθηκε ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἄρχισε νὰ παίρνῃ τὴν παλιά της θέση, τὴ μεγάλη... Καὶ τώρα περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψῃ τὸ *Ἀκούριστου Ρολόϊ*, ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορὰ... καὶ νὰ ρίξῃ στὸ ταχυδρομεῖο τὸ γράμμα.

"Ἀν καὶ μοῦ γράφει Πρωτοαπριλιά, τὸ *Μαγιολούλουδο* δὲν μοῦ λέει κανένα φέμμα. Ὅλο ἀλήθειες. Καὶ τέτοιες μάλιστα πού μὲ κατροπίγησαν πολύ. Μιὰ μόνο μὲ λύπησε: Ὅτι πολλὰ παιδιά, στὴν πόλη της, παίρνουν περιοδικὰ γιὰ μεγάλους, δηλαδὴ ἀκατάλληλα, ἐπειδὴ ἔχουν... περισσότερη ὕλη. Μὰ τί τὴ θέλουν τὴν πολλὴ ὕλη, ὅταν δὲν εἶναι γιὰ τὴν ἡλικία τους; Δὲν καταλαβαίνουν πὼς θὰ βλαφθοῦν; Μ' ἂν δὲν ἤταν αὐτό, δὲν θὰ ὑπῆρχαν στὸν κόσμο καὶ περιοδικὰ γιὰ παιδιά· ἀλλὰ μάλις μάθαινε κανένας νὰ διαβάζῃ, θἄπαιρνε τὸν πελάριο «Θεατή», τὸ ἐπίσης πελάριο «Μπουκέτο», καὶ θὰ τελείωνε!

Καρακαξόπουλο, αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα στὸ προηγούμενο καὶ σοῦ ἔστειλα ὅ,τι ἐζήτησες. Εἶδες πὼς «καμαρώνεις» ὅταν βλέπεις τὴν ἀγαπητή μας *Θαλασσία Νύμφη*, πού τὴν ἐνέγραψες ἐσύ, γιὰ μὲ περμένῃ μὲ τόση ἀνυπομονησία καὶ νὰ μὲ διαβάζῃ ἀχόρταγη; Νὰ ἀκόμα μιὰ εὐχαρίστησή, πού ἔχουν ὅσοι ξεσπαθώνουν... Αὐτοῦ τοῦ Διαγωνισμοῦ τ' ἀποτελέσματα θἀργήσουν ἀκόμα, γιατί πρέπει νὰ δημοσιευθοῦν πρῶτα τῶν ἄλλων, πού προηγοῦνται. Ὄχι ὅμως καὶ πολύ.

Χαίρω πάρα πολύ, *Ριχτόφυφεν*, — θἀ-εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου — πού ἀποφάσισε νὰ λαβαίνῃς μέρος στὴν κίνησή μου, κι' ἐλπίζω, αὐτὴ τὴ φορά, «νὰ τελειώσῃς ὅ,τι ἄρχισες», πράγμα πού δὲν μπόρεσες τὶς ἄλλες φορὲς πού δοκίμασες, γιατί σ' ἐμπόδιζαν τὰ πολλά, σχετικῶς μὲ τὴ μικρή σου ἡλικία, μαθήματα. Τὸ γράμμα σου, τόσο σεμνὸ καὶ καλογραμμένο, μοῦ ἔκαμε τὴν καλύτερη ἐντύπωση. Περιττὸ νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράφῃς ὅσο μπορεῖς πιὸ συχνά.

Πραγματικῶς, *Ἄγγελε Εὐτυχίας*, πολλὲς Ἀσκήσεις ἐπιδέχονται διπλὴ λύση κι' αὐτὴ πού βρῆκες στὴ γαλλικὴ τοῦ 1ου φύλλου, δηλαδὴ frais-fraise, ταιριάζει ὅσο κι' ἡ coin-coing. Οἱ ἄλλες ὅμως εἶναι λάθη, ἄλλα ἀσήμαντα, ὅπως τὸ sont ἀντὶ font, ἄλλα σημαντικά, ὅπως τὸ «ἐναυάγησεν». Τὸ βαρέλι, βλέπεις, λέγεται καὶ βαγένι, νομίζω μάλιστα ὅτι βαγένια λέγονται εἰδικῶς τὰ μεγάλα βαρέλια τοῦ κρασιοῦ. Τὰ γράμματόσημα ἀπὸ τὰ γράμματά σας τὰ παίρνουν ἀνέκαθεν ὁ Ἀνανίας κι' οἱ ἀδελφές του. Εἶδα καὶ θαύμασα ὅτι ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο ὡς τώρα ἔχεις ἀνταλλάξει 372 γράμματα καὶ 187 κάρτες μὲ Διαπλασόπουλα. Τί πολλά!

Πολὺ σωστά, *Εὔα*· οἱ ξένοι πού ἔρχονται τώρα στὴν Ἑλλάδα, δὲν πρέπει «νὰ βγάζουν τὸ καπέλλο τους» μόνο μπροστὰ στὴν Ἀκρόπολη, ἀλλὰ καὶ μπροστὰ στὶς μεγάλες προσδους πού ἔκαμε αὐτὸς ὁ τόπος, ἂν καὶ μόλις ἑκατὸ χρόνια ἔχει ἐλεύθερος. Καὶ πραγματικῶς, οἱ ξένοι τὸ ἀνομολογοῦν αὐτό καὶ γιὰ τὸν ἴδιο λόγο, συχωροῦν καὶ τὶς μεγάλες ἐπίσης ἐλλείψεις. Ναί, ἡ «Ἐκδρομὴ στὴν Πεντέλη», ἐξαιρετικὰ ὡραῖο κομμάτι, σοῦ ἔχει ἐγκριθεῖ καὶ δημοσιεύεται ὅπως βλέπεις

Αὐτὸς ἀκριβῶς, *Οὐράνιο Τόξο*, εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς Σελίδος Συνεργασίας: νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ τέρπῃ. Κι' ἐκεῖνους πού γράφουν, ἀλλὰ κι' ἐκείνους πού διαβάζουν. Ἐκεῖνοι πού γράφουν ἔχουν πρῶτα τὴν εὐχαρίστηση πού αἰσθάνεται κανένας μὲ τὴν πνευματικὴ ἐργασία καὶ ποὺ μερικοὶ λένε πὼς εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀπ' ἄλλες· ἔπειτα κάνουν τὴν πρακτική τους, συνήθεις, διδάσκονται τελοσπάντων νὰ γράφουν ὅσο μποροῦν καλύτερα. Ἐκεῖνοι πάλι πού διαβάζουν, τέρπονται· ὅταν τὸ κομμάτι εἶναι ὡραῖο, καὶ διδάσκονται ὅταν εἶναι — καὶ πρέπει νὰ εἶναι — διδακτικό· νὰ δίνῃ δηλαδὴ μιὰ χρήσιμη πληροφορία ἢ ἕνα ἠθικὸ δίδαγμα. Ἀπὸ τὰ δυὸ ποιήματα, πού ἔγραψες «γιὰ διασκέδασιν» καὶ μοῦ τὰ ἔστειλες ἁπλῶς νὰ τὰ διαβάσω, τὸ ἕνα «Ὁ θάνατος τοῦ γέρου» εἶναι πολὺ καλὸ καὶ, μὲ μικρὰ διορθώματα, θὰ δημοσιευθῇ σὰν ἐρθῇ ἡ σειρά του. Τὸ ἄλλο, τὸ φαιδρό, δὲν εἶναι παντοῦ τ

θρα· Διαγωνισμὸ Ἀσκήσεων δὲν ξέρω ἀκόμη πότε θὰ προκηρύξω· μὲ ὀργίνει ἡ ἐγγνωμοσύνη ποὺ σοῦ δείχνει ὁ *Μ. Π.* γιατὶ τὸν ἔκαμες νὰ μὲ γνωρίσῃ·) Σύλλογον «*Φιλική Ἑταιρεία*» (σᾶς εὐχαριστῶ ὅλους καὶ περιμένω πολλὰ ἀπὸ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ δραστηριότητά σας·) *Ἑλληνικὴν Σημαίαν* (ἔστειλα κι' ἐγὼ προτιμῶ ὄχι· οἱ «Τρεῖς Μικροὶ Ἀεροπόροι» θὰ διαρκέσουν ἀκόμα πολύ . . . μὴ λοπάσαι!) *Γρηγόριαν Γρηγορίου* (μοῦ στέλνεις κομμάτι γιὰ τὴ Σελίδα, χωρὶς νὰ ἔχῃς ψευδώνυμο στὸ ἴδιο χαρτί, ἀπὸ πίσω, μοῦ γράφεις λύσεις τοῦ φύλλου 7 καὶ θέλεις νὰ σοῦ τὶς δημοσιεύσω· πῶς φαίνεται ὅτι δὲν ἐδιάβασες τὸν «Ὁδηγό»· διάβασέ τον λοιπὸν γιὰ νὰ μὴν κοπιάζῃς ἀδίκως!) *Τσουκνίδαν* (θὰ περιμένῃς ὥς νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του νὰ τὸ διαβάσω καὶ νὰ σοῦ πῶ· ἀλλὰ καὶ ὑπορριφθῇ, τί πειράζει; ὕστερα θὰ μοῦ στείλῃς ἄλλο καλύτερο· δὲν βλέπεις πόσα ἀπορρίπτω κάθε φορά; καὶ πολλῶν μάλιστα δὲν εἶναι τὰ πρῶτα τους·) *Λάουραν Λαπλάντ* (τὰ ἔλαβα ὅλα κι' ἐξετέλεσα· τώρα ποὺ πέρασαν πιὰ οἱ γιορτές, θὰ μπῶ πάλι στὴ σειρὰ καὶ θὰ λαβαίνετε τὸ φυλλάδιο πιὸ γρήγορα, ὅπως ἄλλοτε·) *Τραγούδι τῆς Δευτεριᾶς* (σοῦ ξαναστειλα τὸ φύλλο ποὺ σοῦ ἔσχισε ἡ Τρμα· ὄχι, τέτοια ἀντικατάσταση δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ· θἄταν πολὺ μεγάλη φασαρία·) *Φακὸν* (εὐχαριστῶ πολὺ δὲν ξεχνᾶς τὸ ξεσπάθωμα· ἦλθες στᾶς Ἀθήνας τὸ Πάσχα; δὲν σὲ εἶδα·) *Ι. Κρυσταλλίδην* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· θὰ λήξῃ τέλος Μαΐου·) *Ἰούλιον Καίσαρα* (τὰ εἴπαμε αὐτά· εὐχαριστῶ·) *Κ. Μ.* καὶ *Π. Ἀγγελίδην* (δεκτά·) *Γλυκοχάραγμα* (χαίρω ποὺ ἀπορφάσισες νὰ μπῆς «μὲ τὰ ὅλα σου»· ἔστειλα 9 τετράδια·) *Αὐα Μάρα* (πρῶτα τὰ μαθήματα βέβαια· θὰ περιμένω γράμμα σου μετὰ τὶς ἐξετάσεις· στὸ μεταξὺ ὅμως, ἂν βρῆς καμμιὰ μέρα λίγο καιρό, μοῦ γράφεις δυὸ γραμμές, γιὰ νὰ ἰδῶ τοὐλάχιστο πῶς μὲ θυμᾶσαι·) *Δαιμόνιον* (σοῦ ἀνακρίθη· ἔλαβα καὶ τὴ φωτογραφία ποὺ θὰ δημοσιευθῇ προσεχῶς·) *Βιργίλιον* (δὲν παρεξηγῶ, ἔννοια σου· δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ κάνῃ ὅλα· ὑπάρχουν καὶ καθήκοντα πιὸ ἐπιτακτικὰ ποὺ παραμερίζουν κάποτε τὰ ἄλλα·) *Σανθὴν Νεράϊδαν* (χαίρω ποὺ ἔσχισες τὸ παραπονιάρικο γράμμα καὶ ποὺ εἶσαι τώρα εὐχαριστημένη· ἂν δὲν ἦταν καὶ τὸ σχολεῖο μὲ τὰ τόσα μαθήματα ποὺ σ' ἐμποδίζουν νὰ κάνῃς ὅ,τι θέλεις... ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ! πρῶτα τὰ μαθήματα!) *Συλφίδα* (εὐχαριστῶ πολύ, ἔστειλα· στὸ ἄλλο κομμάτι θὰ γράψῃς «Ἰο τῆς Β' τριμηνίας» καὶ θἄχῃς δικαίωμα νὰ στείλῃς κι' ἄλλο ἕνα μέχρι τέλους Μαΐου·) *Βασίλειον Μακεδόνα* (ἔδωσα στὸν κ. Ξ. τὸ γράμμα σου· θὰ σοῦ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο·) *Λεβάνταν* (καὶ στὸ δικό σου γράμμα θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο, γιατί σήμερα δὲν ἔχω τόπο·) *Ἰάδα* (ἔστειλα δυὸ δεσμίδες λυσόχαρτο·) *Ἀλώπεκα τῆς Μιτυλήνης* (ἔστειλα·) *Σιφονέτ, Λιλάνταν, Γιούλην, Ἀθηναΐδα, Σεκυάνιον, Ζουλεΐκαν, Γλυκύλαλον Ὄνον, Κόκκινο Καναρίνι, Κοκκινοσκουφίτσαν, Κούκλαν τοῦ Χωριοῦ* κτλ.

Εἰς ἔσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *21 Ἀπριλίου* θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 249ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 27 Ἰουνίου.

291. Λεξίγριφος.

Τὸ δεύτερο, λουλούδι μυρωμένο,
Στὸ πρῶτο, Χριστιανέ, θὰ τὸ [πρόσφερης,
Ἀλλὰ μὲ τοῦτο θαῦμα περιμένω:
Στῆς Μικρασίας πόλη νὰ μᾶς φέ- [ρῃς.

Λεύλα

292. Διπλοῦς Μεταγραμματισμὸς

Εἶναι μιὰ μέσ' στὶς πολλὲς . . .
Ἂν τὸ Λᾶ τῆς κάνω Νί,
Πάλι εἶναι μιὰ ἀπ' αὐτές.
Τώρα Ο κάνω τὸ Η
Μὰ τὸ βάρος δὲ σηκώνω
Καὶ πολὺ τὸ μετανοιώνω.
Ποιὸς μπορεῖ μ' αὐτὸ νὰ παίξῃ;
Κι' ὅμως τὄχει κάθε λέξη!

Ρασπούτιν

293. Ἀναγραμματισμὸς

Πήγαινα στὴ δουλειά μου ταχτικά,
Φιλήσυχος, ἐπλήρωνα τοὺς φό- [ρους·
Τί σοῦφταιξα καὶ τόσο ξαφνικὰ
Μὲ βάζεις τώρα μέσ' τοὺς ὁπλο- [φόρους
Καὶ σὲ κακὸ μὲ φέρνεις χάλι,
Κάνοντας τὸ κεφάλι μου λαιμό
Καὶ τὸ λαιμό μου κάνοντας κε- [φάλι;

Μιμέζα

294. Αἴνιγμα

Σηκώνω βάρη ἀφάνταστα
ἀπάνω στὰ νερὰ
Καὶ μ' ἀλυσίδες κάποτε
Μὲ δένουνε γερά.
Κι' ὅμως δὲν εἶμαι, φίλε μου,
Τίποτ' ἀπὸ τὰ δύο:
Οὔτε τρελὸς γιὰ δέσιμο,
Οὔτε κανένα πλοῖο.

Μικρὰ Ἀλσατῆς

295. Τρίγωνον

* * * * * = Ἀρχ. πλουσία πόλις
* * * * = Θεὰ Αἰγυπτία
* * * = Ἀριθμ. ἐπίρρημα
* * = Ἐπίρρημα
* = Σύμφωνον

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Μέγας Ἀλέξανδρος

296. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 2 = Πόλις
2 3 2 1 4 2 = Βασίλισσα
3 2 1 2 = Ἐπίρρημα
4 3 2 1 2 4 2 = Ὀροσειρά

Σαπουνέφευσακα

297-301. Μαγικὸς Φθόγγος

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς φθόγγου τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Βάλος, ὦμος, Ἴμβρος, ἄνθος, *ἐρέτης.*

Ἄγνωστη

302. Ποικίλη Ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γοάμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀποτελοῦν Μοῦσαν:

1, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 2, Θηρίον· 3, Ὄρος τῆς Ἀττικῆς· 4, Πόλις τῆς Γερμανίας· 5, Ἄλλο θηρίον· 6, Ἐνέσθιον· 7, Νῆσος τοῦ Ἰονίου· 8, Μήν· 9, Θεά.

Λιγαριὰ

303. Μικτὸν

δσκλ - αυ - δδσκς - αι-γμ - ε - κρτς

Περίπλοκας

304. Γρίφος

Γιὲ λα + ε - πα
μου μου μου

Καραμπαμπᾶς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

305. Anagramme

Dans une cohue de personnes
Rien qu'une lettre s'additionne;
Les personnes se tourmentent,
Une mêlée se produit,
Une fuite alarmante...
Resultat? Un instrument
Mécanique qui surgit!

(Πρωτότυπον)

Ἐλευθέριος Ν. Ρουσσάκης

306. Sans Voyelles

d - t - t - d - t - dr

Ἥρω

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 6

73. Βούσιρις (βοῦς, Ἴρις.) — 74. Ἴος (ἤ, ὅς.) — 75. Σταῦρος - Σταυρὸς - ταῦρος. — 76. Λόχος - ὀχλος. 78. Κάπαρι καὶ σῦκα. (ΛοῦΚΑ, ΠΑΡΙ ΚΑΙ ΣΥ, ΚΑΠΑΡΑΣΚΕΥΗ τίνα . . .) — 79. ΑΡΤΑ ("Α - νομος, Ρ - αφή, Τ - όνος, Α - ὑλή.) — 80. ΚΡΟΝΟΣ (Κριτίας, ΚΡέων, Ὀπ Οὖς, Στάν Λεῦ, ΑΑσκΟων, ΑυσίαΣ.) — 81. *Ἡ Θεὸς πάσχει ἢ τὸ πᾶν ἀπόλλυται.* (εἴθε, ὦς, πᾶς, χῖ, οἱ, τὸ πᾶν ἀπὸ λύται.)—82. Ἀρχὴ φιλίας ἔπαινος. — 83. Buffet (bu, fait).—84. Rien de trop.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

/ Α' — 497 /

Τσὶν-Τσόν, ἂν θὲς ἀπάντησέ μας (δὲν σὲ διάζουμε δηλ.) γράψε μας τὴν Δ/σίν σου. Δὲν ἔχομεν εὐτυχῆς τὴν τιμὴ νὰ εἴμεθα . . . μετὰ Χριστὸν προφῆται.

Μαγιολεύλουζο, Πούπουλο

/ Α' — 498 /

Ο ΛΕΣ-ΘΛΟΙ ΨΗΦΟ ΣΤΟΝ ΤΑΡΖΑΝ
ΤΑΡΖΑΝ ΤΗΝ ΠΙΘΗΚΟΝ

/ Α' — 499 /

Γόρδιε Δεσμέ, δὲν εἶσαι ἄξιος νὰ μὲ λ. ποκαλύψῃς, διότι ΦΑΚΟΣ δὲν εἶναι Μιχαηλίδης (Καὶ βέβαια δὲν εἶναι.—Διαπλ.) Μὲ ξέχασες, φαίνεται, Κὺρ-Δημητριάδη.

Φακὸς

/ Α' — 500 /

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ
Τὰ ψηφίσαμε. 150 φίλοι σου

/ Α' — 501 /

Διεύθυνσίς μου (Α' —455) ἀλλάζει: Ἀντώνιον Μπαμπιολάκην, Χανιά, διά:

Ματωμένον Κύκνον

/ Α' — 502 /

Χιονελεύλουζο, τώρα ἔλαβα κάρτα· εὐχαριστῶ. Ἄγγελε Εὐτυχίας, γιὰ τὴν χαμὲ τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου θερμὰ συλλυπητήρια.

Κούκλα τοῦ Χωριοῦ

/ Α' — 503 /

Σ τὸν Διαπλασόκοσμο εὔχομαι εὐτυχισμένο τὸ Πάσχα. Ψηφίστε ὅλοι Ἀστραπέβροντο, Ἄγγελον Εὐτυχίας.

Κούκλα τοῦ Χωριοῦ

/ Α' — 504 /

Σ τὴν ἀγαπημένη μου Ἀρμενία γιὰ τὴ γιορτούλα της εὔχομαι χρόνια πολλὰ καὶ εὐτυχισμένα.

Ἰάδα

/ Α' — 505 /

Ε νεκα μαθημάτων παύουμε ἀλληλογραφίαν.

Αὐα Μάρα—Ἀλεξία

/ Α' — 506 /

Π ρωτομπαίνοντες στὸν Διαπλασόκοσμο χαιρετοῦμεν ὅλους - ες. Ἀλληλογραφοῦμε καὶ ἀνταλλάσσουμε. Μ. Μυστικά. Δ/σίς: Ἀντώνιον Μπαμπιολάκην, Χανιά, διά:

Λευκὸς Κύκνος
Μαγεμένος Κύκνος

/ Α' — 507 /

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΚΕΔΩΝ, στὸ δημοψήφισμα, ΝΑΠΟΛΕΩΝ.

/ Α' — 508 /

Ψηφίζω: Δούλην, Δωδεκάνησον, Τραγούδι Λευτεριᾶς, Βασίλειον Μακεδόνα. Μιμηθῆτε μὲ· εἶναι τὰ ὡραιότερα τῶν προταθέντων.

Σκλάβα Δωδεκάνησος

/ Α' — 509 /

«ΠΑΝΖΟΥΡΛΙΣΜΟΣ»

Σύλλογοι, Διαπλασόπουλα, ὑποστηρίξτε τὸν (Α'—430) Διαγωνισμός μας. Περιμένουμε ἀπ' ὅλους Ἀποτελέσματα τέλη Μαΐου.

/ Α' — 510 /

Παιδιά, ψηφίστε θαρρετὰ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ, ΤΑΡΖΑΝ

ΓΑΛΑΤΕΙΑ

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΑ

ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,

(Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμούς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ).

Ἀδελφούλα μου, δρ. 20 /5,50 καὶ 7,50/.
Ἀναδρομένη, δρ. 25 /6 καὶ 8,50/.
Δὲν εἶμ' ἐγώ, δρ. 20 /5 καὶ 7/.
Θεατρον, Τόμος Β' δρ. 40/6,50 καὶ 9/.
Τόμος Γ' δρ. 30 /6 καὶ 7,50/.
Καλὸς Δρόμος, δρ. 11,80 /5 καὶ 7/.
Κατήφορος, δρ. 50 /6,50 καὶ 9/.
Κόκκινος Βράχος, δρ. 20 /5 καὶ 7/.
Κοσμος καὶ Κοσμᾶς, δρ. 30/6,50 καὶ 8,50/.
Λάουρα, δρ. 30 /6,50 καὶ 9/.
Μαργαρίτα Στέφα, δρ. 17 /5,50 καὶ 7,50/.
Μητρωιά, δρ. 15 /4 καὶ 6/.
Μυστικοὶ Ἀρραβῶνες, δρ. 45 /6 καὶ 9/.
Τὸ Μυστικὸ τῆς κοντέσσας Βαλέραιναις, δρ. 15 /4 καὶ 6/.
Παιδικὸν Θέατρον, Δύο τόμοι, ἑκαστος δρ. 17 /5,50 καὶ 7,50/.
Πετρὶς στὸν "Ἥλιο, δρ. 20 /5 καὶ 7/.
Πλούσιοι καὶ Φτωχοί, δρ. 30/6,50 καὶ 9/.
Στάχυα καὶ Παπαρούνες, δρ. 15 /6 καὶ 8/.
Στέλλα Βιολάντη, δρ. 20 /5 καὶ 7/.
Τερέζα Βέρμα-Δακόστα, δρ. 25 /5.50 καὶ 7.50/.
Τίμιοι καὶ Ἄτιμοι, δρ. 30 /6.50 καὶ 9/.
Τιμὴ τοῦ Ἀδελφοῦ, δρ. 30 /6,50 καὶ 9/.
Τυχεροὶ καὶ Ἀτυχοι, δρ. 30/6,50 καὶ 9/.
Ὁ Τρελλος μὲ τοὺς Κόκκινους Κρίνους, δρ. 20 /5,50 καὶ 9/.
Ἡ Τρίμορφη Γυναίκα, δρ. 30/6,50 καὶ 9/.
La Mauvaise Voie. Μετάφρασις τοῦ «Κακοῦ Δρόμου», δρ. 15 /5 καὶ 7/.

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. *35* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1929) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 36 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ὁ δὲ *Τόμος τοῦ 1929* τιμᾶται ἄρραφος δρ. *110* καὶ ραμμένος δρ. *115*.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. *23* εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι